

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2004. január

2004. január 8.

Az alábbiakban *dr. Lénárd László* rektor találkozóan elhangzott beszédét közöljük.

Kedves Tanártársak, Kedves Kollégák, Hölgyeim és Uraim!

Immár hagyománnyá vált, hogy január első napjaiban együtt köszöntsük az Új Esztendőt ebben a szép, megújult aulában. Ezt a hagyományt a jelenlegi rektori vezetés is szeretné fenntartani, mivel fontosnak véljük, hogy az egyetem professzori és tanári összefüggjenek, eszmét cseréljenek és beszámoljunk az elmúlt esztendőről, vázoljuk a következő év tennivalóit.

Az elmúlt év során rektorváltás történt egyetemünkön. A jelenlegi vezetés mindössze öt hónapja látja el funkcióját, a rektorhelyettesek Szenátus általi hivatalos megválasztására októberben került sor, de csak most adódott alkalom arra, hogy a teljes tanári kar előtt bemutassam munkatársaimat. A törvényi kötelezettség alapján korábban megválasztott *Kosztolányi György* akadémikus, centrumelnök mellett *Vörös József* általános és gazdálkodási, *Bókay Antal* oktatási, *Komlósi László* tudományos, *Hübner Mátyás* beruházási és *Sipos Béla* nemzetközi pályázatügyi rektorhelyettes segíti munkámat. Egyetemünk iránt elkötelezett kollégák, rendkívül sokat dolgoznak egyetemünk érdekében és sikerült együtt kialakítani azt a munkastílust, amit felelőségteljes kollektív vezetésnek nevezhetek. Szeretném itt nyilvánosan is megköszönni a rektorhelyettesek eddigi munkáját.

A professzori találkozó talán legfontosabb eleme, hogy bemutassam Önöknek egyetemünk új tanárait, kérve Önöket arra, hogy fogadják be, fogadják szeretettel és megbecsüléssel tanári

közösségünkbe őket. Új egyetemi tanáraink: *Vastaghné Meleg Csilla* (ÁJK), *Ésik Olga*, *Hunyady Béla*, *Kuhn Ferenc*, *Pál Tibor* és *Wéber György* (ÁOK), *Baráth Árpád*, *Nikolov Marianne*, *Somos Róbert* (BTK) és *Tímár András* (PMMFK), új főiskolai tanáraink: *Fekete Mátyás*, *Vattay Péter* (EüFK), *Kocsis Lajos* és *Matijevics István* (PMMFK). Valamennyiünk nevében gratulálók kinevezésükhöz.

Meg kell emlékeznem az elmúlt évben elhunyt oktatóinkról, akik életük javát egyetemünknek szentelték. Az elhalálozottak között egyetemünk több nagy oktató-kutató egyénisége található. *Györe Csilla* adjunktus, *Kóczán György* docens, *Papp László* docens, aki a Közgazdaságtudományi Kar létrehozásában szerzett elvülhetetlen érdemeket, *Flerkó Béla* akadémikus, az iskolateremtő nemzetközi hírű tudós, a POTE korábbi rektora, valamint a fiatalon, tragikus körülmények között elhunyt *Kispál Gyula* professzor és *Tényi Jenő* professzor. Emléküket, életművüket tisztelettel megőrizzük.

Ugyanakkor örömmel mondhatom, hogy a Pécsi Tudományegyetem számos oktatóját, professzorát tüntették ki az elmúlt évben. A lista igen hosszú, két oldalt is betölt. Ezért csak néhány nevet említek, elnézést kérve azoktól, akiknek a nevét nem olvassom fel. Nyolcan vehették át kitüntetésüket a Magyar Köztársaság Elnökétől, közöttük rektor elődöm, *Tóth József* professzor,

Felelős szerkesztő: Róth Erzsébet, Barthó Loránd, Buzogány István

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 536-116, 536-000/1214. Fax: 536-115. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: Somoskeő Szabolcs www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

RÁKÓCZI ÚTI AULÁBAN

Hámori József, korábbi rektor, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke és *Korinek László* professzor. *Szolcsányi János* akadémikus Széchenyi-díjat kapott, *Kollár László* professzor Akadémiai Díjban részesült. *Ádám Antal* Pécs díszpolgára lett, *Luigi Tassoni* az Olasz Köztársaság Lovagja. Egyetemünkről hárman nyerték el az idei Grastyán-díjat. Külön öröm számunkra, hogy a kitüntetettek között oktató kollégánokat is találunk. *Ormos Mária*, korábbi rektor az elmúlt évben három jelentős kitüntetést is kapott, *Feledi Éva* a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét vehette át, *Róth Erzsébet* professzor asszony rangos nemzetközi szakmai kitüntetése mellett mestertanári kitüntetésben részesült és átvehette a Charles Simonyi Ösztöndíjat is. Képletesen, valamennyi kitüntetett kollégánknak szólóan, most a jelenlévő *Róth Erzsébetnek* szeretnék egy virágcsokrott ajánlani.

Az elmúlt esztendőben kiemelkedő esemény volt a rekonstruált Rákóczi úti épület-tömb átadása. A jogi és közgazdasági kar megújult. Ez a teljesítmény az előző rektori vezetésnek és a két kar vezetésének köszönhető. Ez a szépen és eredeti formájában megújított aula, ahol összegyűltünk, valóban méltó egyetemünkhöz. De ezen túl számos emlék köt össze minket e helyen. Annak idején én is ebben a teremben vehettem át diplomámat. A másik jelentős tavalyi esemény nyitórendezvénye is itt zajlott. Nyolcvan évvel ezelőtt kezdte meg működését Pécssett jogelődünk, az Erzsébet Tudományegyetem. Büszkék lehetünk erre a dátumra, az akkori egyetem tanári karára. Az ősz folyamán több karon is tudományos rendezvényeken emlékeztek meg az egyetem pécsi működésének kezdetéről, az egyetem nyolcvan éves működéséről.

Most néhány szót a jövőről is mondanom kell. Nehéz helyzetben vagyunk. Súlyos anyagi deficittel kell birkóznunk. Az elmúlt hónapokban 300 millió forintot vontak el egyetemünktől. A 2004. évi finanszírozás kevesebb, mint a tavalyi. Eltörölték a gyakorlatos oktatás normáit, csökkent a tanárképzés támogatása és sorolhatnám tovább a nehézségeket. Úgy gondolom, hogy bizonyos megszorítások elkerülhetetlenek, de nem ezek a megoldás kulcsai. Kitérésre pontokat kell találnunk. Új vezetői gazdálkodási programrendszert vezetünk be, ami a gazdálkodás megújulását fogja szolgálni. A költségtérítéses idegen nyelvű oktatás szélesebb körű meghonosítása, illetve létszámának emelése kulcskérdés. Ezügyben is tetünk már lépéseket. Reményünk van arra, hogy a következő tanévben már jóval több külföldi hallgató lesz egyetemünkön. A kutatás-fejlesztés lehetőségeinek kihasználása, az uniós pályázati támogatások elnyerése, minél több oktató-kutató bevonása e pályázatokba alapvetően fontos jövőnk számára. De talán a legfontosabb a színvonal megőrzése, a minőségi, nemzetközi

szintnek megfelelő oktatás és kutatás. Az egyetemet az egyetem tanári kara minősíti, tehát mi együtt valamennyien minősítjük. A hallgató azt az egyetemet választja, amelynek nagy hírű, kiváló oktatói, professzorai vannak. E tekintetben nyugodt vagyok, mert a Pécsi Tudományegyetemnek kiváló tanári kara van. Tehát a jövő Önöktől, valamennyiüktől függ. Ha összefogunk, együtt építjük az egyetem jövőjét, a túlélés biztosított, a Európai Unióban is megálljuk helyünket. Erre emelem poharamat és kívánok az egyetem minden tanárának, oktatójának és dolgozójának Boldog, Békés Új Esztendőt!

■ *A képeket az UNIV-TV munkatársaitól kaptuk – köszönjük.*

TARTALOM

Professzori találkozó (*Lénárd László*)

Dékáni köszöntő

Az ÁOK Kari Tanácsának és Tanári Testületének ülései

Emlékeztető klinikaigazgatói értekezletről

A Doktori Tanács ülése

Kari állandó bizottságok

Az OEC Szak- és

Továbbképző Bizottságáról (*Biró Gábor*)

Válasz Csernus Valérnak

(*Sümegei Balázs, Melegh Béla*)

Boldogabb Új Évet! (*Miseta Attila*)

Adatok a Szívgyógyászati Klinika forgalmáról

Családorvosi Mentortalálkozó

(*Heim Szilvia*)

Az információs kultúráért

(*Gracza Tünde*)

Gazdasági hírek

Adónk 1 %-a

Bontsam vagy kutassam?

(*Molnár Béla*)

KÖNYVISMERTETŐK

Áldozat és szenvedély – Tudósportrék

Pécs-baranyai történelmi

arcképcsarnok (*Benke József*)

Intézeti, klinikai hírek

A Tudományos Szakosztály ülései

Tudományos közlemények

Sajtószemle

A borítón Wolf Mátvás

Középen a Jakabhegyi Fotóklub fiatal fotográfusainak fényképei

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Kollégák, Kedves Barátaim, Munkatársaim!

Az elmúlt évek, sőt évtizedek során mindvégig az átalakulás és az átalakítások éveit éltük, mind általánosságban az ország ügyeire gondolva, mind pedig egyetemünkön. Nem hiszem, hogy bárki kétségbe vonhatná, hogy az elmúlt évek visszatérően kihívások elé állították úgy az egyetem polgárait, mint annak vezetőit. Mindezek ellenére a kar és vele együtt az orvosképzés fejlődött, az akadályokat leküzdve tudtunk felmutatni eredményeket. Így volt ez 2003-ban is. Ezek felsorolása hosszú lenne, elég talán itt csak példaként említeni, hogy a kialakult súlyos gazdasági helyzetünk mellett is haladt előre a tudományos tevékenység, nekünk van a vidéki egyetemek közül jelenleg a legtöbb orvos-akadémikusunk, változatlanul termeltünk impakt faktorokat és nyertünk el pályázatokat. Történelmi fontosságú mérföldkő: karunk adta az egyetem rektorát.

Az év első hónapjaiban a szokványos tervezgetést most megnehezíti számos rajtunk kívül álló tényező. Valamennyien tudjuk, hogy a kar és részben ebből fakadóan az egyetem likviditási gondokkal küzd. Az is nyilvánvaló mindenki számára, hogy komoly beavatkozás nélkül ez a probléma nem fog megoldódni. Valamennyien tudjuk úgyszintén, hogy a kar tevékenységének számos területén egyébként is szükséges egyfajta struktúraváltás, amit sürgetőbbé tett a gazdasági kényszerpálya mellett az ország uniós csatlakozása is. A kar vezetése az egyetem vezetésével közösen már megtette az első lépéseket a likviditás javítása érdekében, melyek egy része, valljuk be, előre látható módon egyéni sérelmeket okozott. Ugyanakkor, a részletes számadatok taglalása nélkül, a kar 2003. szeptemberi 1,43 milliárdos adósságállománya nem növekedett tovább, sőt az év végére valamit csökkent is. Sajnos, az is nyilvánvaló, hogy ezzel a konszolidáció távolról sem tekinthető megoldottnak, további teendőink vannak, éspedig egy olyan évben, amikor az oktatás állami finanszírozása várhatóan tovább csökken, ugyanakkor a rezsiköltség növekszik. Nem bölcs dolog viszont az évet pesszimista hangvétellel kezdeni.

Próbáljuk meg a pozitív szemléletet, talán ez a konszolidáció egy esélyt is jelenthet a karnak és az intézeteinknek is egy korszerűsítés megindításához, ne feledjük, az év második felében már az uniós tagjai leszünk. Kérjük valamennyi kollégánk megértő hozzáállását, bátorítjuk a kar dolgozóinak minden szintjén az egyéni kezdeményezést és leleményességet, a dékáni vezetést minden kreatív javaslat felé nyitott. Próbáljuk meg a 2004-ben is változó világunkban, karunk valódi értékeit megőrizve, az európai értékrendhez csatlakozás további lépéseit közösen megtenni. Ehhez kívánunk karunk valamennyi dolgozójának jó egészséget.

Dr. Sümegei Balázs dékán
Dr. Melegh Béla általános dékánhelyettes

AZ ÁLTALÁNOS

2003. november 26.

1. Kari bizottsági elnökök megválasztása

(előadó: dr. Sümegei Balázs dékán)

Dr. Sümegei Balázs dékán elmondta, hogy a bizottságok nagy része változatlan formában működik tovább. A Doktori Tanács és a Habilitációs Bizottság a későbbiekben összevonásra kerül, erről a Kari Tanáccsal és a Tanári Testülettel összhangban fog dönteni a vezetés. A Tudományos Bizottság tagjaival szemben elvárás az, hogy mindannyian MTA doktori fokozattal rendelkezzenek.

A Kari Tanácsnak a bizottságok vezetőiről véleménynyilvánítási joga van.

A szavazás eredménye:

	Igen	Nem	Tart.
Kredit Bizottság			
Dr. Wittmann István	66	4	2
Kutatási és fejlesztési bizottság			
Dr. Németh Péter	71	1	0
Sajtóbizottság			
Dr. Barthó Loránd	70	0	2
Dr. Róth Erzsébet			
Tanulmányi Bizottság			
Dr. Vértes Marietta	58	12	2
TDK-tanács			
Dr. Decsi Tamás	31	24	17

2. Az ÁOK konszolidációs programjának ismertetése

(előterjesztő: dr. Sümegei Balázs dékán)

A konszolidációs tervvel a vezetés célja az, hogy rövid időn belül az adósság növekedését megállítsa, és a már meglévő adósságot csökkentse. Továbbra sem fizethető ki jutalom, nem áll rendelkezésre reprezentációs költség. A megüresedett állások bére nem használható fel. Ezek a megszorító intézkedések mindaddig érvényben vannak, amíg érzékelhető javulás nem következik be a kar gazdálkodásában. A nagymértékű központi elvonások ellenére a központi karbantartások költségét is karunkra terhelték. Ezeknek a tételeknek a rendbetétele dr. Trischler Bernadett és munkatársai segítségével folyamatban van. A megszorító intézkedésekkel egyidejűleg a bevételeinket növelni kell. Az oktatás költségeinek elszámoltatása és az angol nyelvű képzés létszámának növelése jön szóba elsősorban, valamint új szakok indítása, és az európai uniós csatlakozást kihasználva, a képzés korszerűbbé tételével nyitás a szomszéd államok leendő hallgatói felé. A Centrummal közösen el kell érni, hogy a kifizetetlen számláinkat csökkenteni tudjuk.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 5 tartózkodással elfogadta az előterjesztett konszolidációs tervet. ■ (Lásd a következő oldalon.)

3. Egyebek

Dr. Kosztolányi György centrumelnök bejelentette, hogy dr. Karátson András professzor levélben kérte egyetemi tanári státuszának megszüntetését 2004. február elsejei hatállyal. Ettől az időponttól kezdve az egyetemmel való kapcsolattartást és a tanári testületi munkát az Urológiai Klinika révén folytatja.

Dr. Sümegei Balázs dékán tájékoztatta a tanács tagjait az új intézet- és klinikavezetők bemutatkozó előadásairól és a szenátusi képviselők megválasztásának menetéről.

ORVOSTUDOMÁNYI KAR TANÁCSÁNAK ÜLÉSEI

Előterjesztés a Szenátus 2003. november 27-i ülésére

A PTE ÁOK KONSZOLIDÁCIÓS TERVE – 2003/2004.

1. Folyamatos költségsökkentést eredményező intézkedések

1.1. Kiadást csökkentő intézkedések

1. A kar és a centrum közötti feladatok, csoportok és rezsiköltségek elrendezése

Megtakarítás: kb. évi 50 M Ft

A megegyezés és a végrehajtás megtörtént.

2. Tanszékek átszervezése

Várható megtakarítás: kb. évi 70 M Ft

Végrehajtás befejezése: 2004. március 31.

3. A 40 év fölötti nem minősített és nem betegellátási tevékenységeket végző oktatók szerződéseinek felbontása

A várható megtakarítás: kb. évi 30 M Ft

4. A könyvtár folyóirat-készletének ésszerűsítése, a könyvtár fenntartására vonatkozó elvonásnak az ÁOK könyvtára történő allokációja. (A könyvtár és az ÁOK vezetőinek megegyezése alapján. Az erre irányuló tárgyalások folyamatban vannak.)

Összesen: kb. 200 M Ft

1.2. Folyamatos bevételt növelő intézkedések

1. A 2003/2004-es tanév tervezett átnevelési bevétele: kb. 120 M Ft

A tárgyalások folyamatban vannak.

2. Az angol nyelvű képzés létszámának 100 fő fölé történő emelése

Plusz bevétel: kb. évi 80 M Ft

Várhatóan 2004 februárjában már lesznek új klinikai gyakorlatot végző hallgatók, illetve 2004 szeptemberében várható a 100 fős kezdő évfolyam elérése.

3. Kollégiumi pluszköltségeknek az igénybevevők közötti létszámarányos kiosztása

Bevétel: a 2003. évi bevétel kb. 25 M Ft

A végrehajtás elkezdődött.

Összesen: kb. 225 M Ft

2. Egyszeri adósságsökkentő intézkedések

1. A 2002/2003-as tanév tervezett átnevelési bevétele: kb. 120 M Ft.

2. Az angol nyelvű képzésből 2002-ben befolyt, kb. 175 M Ft bevétel azonosítása és könyvelési helyének kiderítése

3. Tévesen a karra terhelt összegek azonosítása és ezeknek a kar költségvetéséből történő levétele

Ebből eddig kb. 100 M Ft azonosított.

A kar vezetése az ellenőrzéseket folytatja.

(A 2-es, 3-as pontban szereplő könyvelési tételek azonosítását a Gazdasági Főigazgatóság megkezdte.)

Összesen 395 M Ft

Várható teljes megtakarítás a 2003. és 2004. évben optimális esetben: 800 M Ft.

Az egyetem vezetésétől elvárt támogató intézkedések

1. Összegytemi rendelkezés megalkotása arról, hogy egy oktatónak a PTE karain ne lehessen több mint egy állása (pl. egész állás az egyik karon, egy fél állás a másik karon).

2. Az egyik kar főállású oktatója a PTE egyéb karain csak a kar dékánjának engedélyével oktathasson át.

3. Az átnevelési tevékenység karok közötti átfinanszírozásának, elveinek meghatározása.

4. Az egyetem vezetésének támogatása az ÁOK karok közötti feladatokat ellátó tanszékeinek (csoportjainak) átadásához.

■ (Lásd még – Megállapodás, 20. oldal)

2003. december 11.

1. Docensi pályázat véleményezése (előadó: dr. Szekeres Júlia professzor asszony, a bíráló bizottság elnöke)

Pályázó: dr. Komoly Sámuel (Jahn Ferenc Délpesti Kórház-Rendelőintézet, tudományos igazgató, osztályvezető főorvos). **Az ÁOK Tanácsa a Neurológiai Klinikához meghirdetett docensi pályázatot 76 igen, 4 nem, 8 tartózkodás mellett elfogadta.**

2. Szervezeti egységvezetői pályázatok véleményezése (előadók a bizottsági elnökök)

	Igen	Nem	Tart.
Neurológiai Klinika			
Dr. Bereczki Dániel (Debreceni Tudományegyetem)	37	24	16
Dr. Engelhardt József (Szegedi Tudományegyetem)	4	30	33
Dr. Komoly Sámuel (Délpesti Kórház)	49	10	17
I. sz. Belgyógyászati Klinika			
Dr. Tóth Kálmán	76	6	6
Klinikai Kémiai Intézet			
Kovács L. Gábor	88	0	1

3. Az Angol Program Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása (előterjesztő: dr. Szekeres Júlia professzor asszony, az Angol Program Bizottság elnöke)

Hosszas vitát követően az ÁOK Tanácsa nagy többségben, 4 tartózkodás mellett elfogadta, hogy az Angol Program Bizottság SzMSz-módosítását átdolgozás miatt (mely dr. Csernus Valér professzor és egy jogász közreműködésével fog megtörténni) visszaadja az előterjesztőnek a következő tanácsülésre történő ismételt betérjesztésre.

4. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat módosítása (előterjesztő: dr. Wittmann István oktatási dékánhelyettes)

Kikerül a szabályzatból a következő: Javító vizsgára való jelentkezéssel a hallgató vizsgán szerzett érdemjegye automatikusan érvénytelenné válik, így a tantárgy elfogadásához **B** vizsgán érvényes érdemjegyet kell szereznie. A javítóvizsgára csak a Tanulmányi Osztályon lehet jelentkezni, a hallgatók adatait ők viszik fel a számítógépes rendszerre. **A változások a következők:** a Tanulmányi Bizottság oktató tagjait az oktatási dékánhelyettes javaslatára a dékáni testület választja, hallgató tagjait pedig a HÖK delegálja. Hasonló a helyzet a Kredit Bizottság tagjainak esetében is.

Különösen indokolt esetben, méltányossági alapon, a képzés során legfeljebb egy alkalommal a dékán – az illetékes bizottság véleményét figyelembe véve – engedélyt adhat a szabályzat olyan pontja alóli felmentésre, mely nem a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozik.

A tantárgy-felvételi lista a 4. oktatási hét első napjától véglegesnek tekinthető.

Az ÁOK Tanácsa 1 tartózkodással elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat módosításával kapcsolatos előterjesztést.

5. Beszámoló a kar gazdasági helyzetéről (előadó: dr. Sümegi Balázs dékán)

Dr. Sümegi Balázs dékán elmondta, hogy a Szenátus a beterjesztett konszolidációs tervet elfogadta. A Szakszervezet viszont kifogást emelt a 62 év fölötti nyugdíjas dolgozók elbocsátásával és a 65 év fölötti, nem akadémiai doktor professzorok nyugdíjazásával kapcsolatban. A 40 év feletti, minősítetlen oktatókkal a megbeszélések megkezdődtek. Folyik az átogatások átterhelése, a centrummal folynak a tárgyalások a feladatok megosztásáról. Dr. Sümegi Balázs dékán dr. Seress László professzor kérdésére válaszolva ígéretet tett arra, hogy a kari tanács határozatai az ülést követő 48 órán belül az intranetre felkerülnek, és megkérte a dékáni hivatal vezetőjét, intézkedjen, hogy a Szenátusi határozatok is a lehető legkorábbi időn belül kerüljenek föl az egyetemi honlapra. Dr. Szabó Gyula kérdésére dr. Kosztolányi György centrumelnök elmondta: az orvosok és szakdolgozók munkáltatói jogát a centrum gyakorolja.

6. Egyebek

Dr. Kosztolányi György centrumelnök bejelentette, hogy az Egészségügyi Minisztérium értesítése alapján 25 milliárd forint áll az egyetemek rendelkezésére az Intézményfejlesztési Tervek finanszírozásának megkezdésére. A klinikák fejlesztésének fő koncepciója az, hogy a pécsi területi széttagoltságot megszüntessük, egy vagy két telephelyet alakítsunk ki (400 Ágyas Klinika, Elméleti Tömb, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum, és ez akár a Gyermekkorházzal és a Szülészeti Klinika telephelyével is összeköthető). Ez a távlati cél, melyet a következő szenátusi ülésen beterjesztett terv indíthat meg. Ez a terv azonban független a PTE elfogadott tervétől, azt nem érinti.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 1 tartózkodással elfogadta, hogy a bizottság a következő szenátusi ülésre készítse el az EüM-hoz benyújtandó, az orvoskarra és a klinikákra vonatkozó támogatási tervet.

Dr. Melegh Béla általános dékán-helyettes, az ülés levezető elnöke bemutatta azt a vándorserleget, melyet a felsőoktatási intézmények között mi nyertünk meg, mint legtöbb vért adó intézmény. A véradás tekintetében a hallgatók minden évben példamutatóan nagy számban vesznek részt.

EMLÉKEZTETŐ A PTE ÁLTALÁNOS

2003. november 25.

Dr. Soltész Gyula professzor bevezetőjében megköszönte a bizalmat, a kitüntető megtiszteltetést, hogy a testület elnökévé választotta. Elmondta, a Tanári Testület legfontosabb feladatának tartja, hogy az a centrumelnökség és a dékáni vezetés munkáját tanácsadásával, döntés-előkészítésével megfelelő színvonalon segítse. Olyan munkastílus megvalósítására törekszik, ami lehetővé teszi, hogy a fontos kérdések felszínre kerülhessenek, mindenki kifejtse véleményét, ugyanakkor a viták ne legyenek partatlanok és a testület jó hatékonysággal tudjon dolgozni.

Bejelentette, hogy a titkári funkcióra Pár Alajos professzort kérte fel, aki ezt elvállalta. A legutóbbi ülés óta két tanártársunk, Forgón Mihály és Csaba Imre a legmagasabb egészségügyi kitüntetést, a Batthyányi-Strattmann díjat vette át. Az elnök gratulált a kitüntetetteknek. Közölte még, hogy a jövőben a testületi ülésekre a tanártársak a meghívót e-mail-ben fogják megkapni, kivéve azokat, akik ilyennel nem rendelkeznek.

Az 1. napirendi pontot, a kari bizottság felállításával kapcsolatban dr. Sümegi Balázs dékán terjesztette elő. Ismertette, hogy ezen a téren milyen változásokat kíván tenni: a Tudományos Bizottság elnökének Seress professzort kérte fel azzal, hogy a bizottságban akadémiai doktorok legyenek a tagok. A Kredit Bizottság vezetésére Wittmann Istvánt, a Kutatási és Fejlesztési Bizottságba Németh Pétert, a Tanulmányi Bizottságba Vértes Marietta professzor asszonyt, a Tudományos Diákköri Tanács elnökének Decsi Tamást kéri fel. Minderről a Kari Tanács fog dönteni. A többi bizottság összetétele változatlan maradna.

A hozzászólásokban Róth Erzsébet a Sajtóreferensi Bizottság tevékenységére hívta fel a figyelmet, amelyet Barthó Loránd professzorral irányítanak. Farkas Beatrix támogató javaslata alapján – amellyel a dékán is egyetértett –, a testület egyhangúlag megszavazta a Sajtóbizottság létesítését, Róth Erzsébet és Barthó Loránd társelnökök vezetésével.

A testület a bizottságokban javasolt változtatásokat egyhangúlag megszavazta.

A 2. napirendi pontra, a konszolidációs terv kérdésére terve Sümegi Balázs dékán mindenekelőtt közölte, hogy a kar októberi számlaegyenlege 1 milliárd 450 millió Ft mínuszt mutatott, és a klinikumnak 1,6 mil-

liárd Ft hiányával együtt összesen kb. 3 milliárd Ft az adósságunk. A kar bérköltsége meghaladja az oktatásból származó bevételeket. A helyzet megköveteli a konszolidáció irányában a határozott lépéseket, a kari vezetés által most kidolgozott, majd a Szenátus elé kerülő terv ezt szolgálja. Több irányban kell elindulni: egyrészt a létszámcsökkentés, másrészt a bevételek növelése válik elengedhetetlenül szükségesé. Az angol képzés felfuttatása, a más karoknak végzett oktatásból származó bevételek rendezése, új szakok akkreditációja lenne fontos. Ezen kívül egyszeri adósságcsökkentést jelenthet a karra terhelt számlák folyamatban levő felülvizsgálata és más karokra való visszatérítése, ami azonban jelenleg nagy nehézségekbe ütközik megbízható információk hiányában.

Belyei Árpád – a távollévő centrumelnök megbízásából – közölte, hogy a centrum vezetése messzemenően támogatja a kar konszolidációs tervét. Szenátusi határozat kötelezi a centrumot is a konszolidáció végrehajtására. A főhatóságok nem fogják egyik egyetemet sem konszolidálni, amíg azok struktúraváltozást nem hajtanak végre. Nekünk is saját belső konszolidációra van szükségünk, csak ezután lehet szó fejlesztési alap létrehozásáról. Ez a centrum esetében – a 15 milliárdos működési keret 10 %-át tekintve – évi 1,5 milliárdos fejlesztési alapot jelenthetne. A konszolidáció egyben azt is magával hozza, hogy megnő a hitelképességünk, ezáltal pedig a fejlesztési alap további jelentős növelése is lehetővé válna. Remélhető, hogy a centrum egy, a kar másfél-két év múlva eljut ide.

Lénárd László rektor hangsúlyozta, hogy a kialakult nehéz helyzetben támogatja a dékánt. Ugyanakkor az az elve, hogy a lehetőségekhez képest a legkisebb humán károsítással, a minőség lehetséges legnagyobb megőrzésével kell a lépéseket megtenni. Ezért nem támogat olyan intézményszüntetések, ahol a curriculum része valami, és nem támogat olyan drasztikus „fűnyíró-elveket”, ami sok embert károsít anélkül, hogy javulást eredményezne. A karon kialakult helyzet – teljesen független dékánoktól – kapcsolatos az 50%-os béremelések fedezetének elégtelenségével, az egyetemre vonatkozó 300 milliós kormányzati elvonásból a karra jutó 40 milliós elvonással. De szükség volt a Szívcentrumra is, továbbá három sürgősségi centrumot is létre kellett hozni. A Honvédkórházzal történt integrá-

ORVOSTUDOMÁNYI KAR TANÁRI TESTÜLETÉNEK ÜLÉSEIRŐL

ció, továbbá a gyógyszerészképzés beindítása és összesen 12 új tanszék létrehozása is mind többletköltséget jelentett anélkül, hogy erre pénzt kaptunk volna. Mindezek mellett a karnak előre kell lépni: nem működhet úgy, mint 50 évvel ezelőtt, bizonyos átstrukturálódás elengedhetetlen. A kar bérigényéből ma 140 millió Ft hiányzik, ehhez évente 140 millió Ft-ot kellene kitermelni. Ma 280 dolgozó van *de jure* nyugdíjban és alkalmazásban. A dékánnak ezért le kell ülni a tanszékvezetőkkel, a nyugdíjas segédek kérdését megvizsgálni, és bizonyos fokú leépítés nem kerülhető el. Másrészt lépni kell végre a bevételek növelése terén, el kell készíteni a gyógyszerész- és fogászati képzés angol curriculumát, belső tanszéki átalakításokat kell végrehajtani, és támogatni a pénzes képzésekre vonatkozó kezdeményezéseket. A kibontakozás tehát: egy mérsékelt, minőséget őrző restriktív, vele párhuzamosan egy expanzív, ami növeli a bevételeinket – ezt tanácsolta a rektor a kar vezetésének.

Sümei dékán reflektált az elhangzottakra, amelyekkel egyetértett. Hozzátette, hogy a gyógyszerészképzésben meg kell várni, amíg kifut az ötödév, tehát csak jövőre lehet elindítani az angol nyelvű gyógyszerészképzést. A könyvtárban megkezdődtek a racionalizálások. Rossz hír viszont, hogy jövőre a kartól 100 millió Ft-ot von el a kormányzat évente, ennyivel még nehezebb lesz a helyzet. Valóban, utána kell nézni, hogy tudunk-e több hallgatót toborozni.

Szekeres Júlia sérelmezte, hogy az angol nyelvű orvostudományi képzéssel kapcsolatos tárgyalásokon – más egyetemekkel ellentétben – az egyetemet nem orvos, hanem olyan személy fogja képviselni, akinek fogalma sincs az orvostudományról, aki nem ismeri a viszonyokat.

Németh Péter hangsúlyozta, hogy folytatni kellene a már korábban megkezdett belső átcsoportosításokat, de a közüzemi díjak terén is lehetne kiadást csökkentő lépéseket tenni. Az Angol Alapítvány kérdéséről sem tartotta megoldottnak. A Regionális Strukturális Alappályázatba való bekapcsolódásnak különösen nagy jelentősége lenne. Intézetként a tanszékvezetőkkel együtt kellene felmérni a kiadásokat és a bevételeket, ily módon tisztázni, kinek, milyen bevétel-növeledésre van szüksége az egyensúly megteremtéséhez.

Sümei Balázs dékán szerint – rendkívül rövid idő alatt – olyan konszolidációs tervet kellett kidolgozni, amit nagy valószínűséggel elfogad a Szenátus. Ebben nem a már

megtett lépéseket kívánta felsorolni, hanem azokat az újabb tennivalókat, amelyekről várható a kar kilábalása a nehéz helyzetből. Valóban fel kell készülni az angol nyelvű gyógyszerész- és fogorvosképzés beindítására. De mindenképp vissza kell tekinteni a múltba is: megnézni, milyen hibákat követünk el, ami miatt el tudtak veszni hozzánk érkező befizetések, illetve olyan számlákat terheltek a karra, ami nem a kart érintette volna.

Szabó Gyula szerint a konszolidációs tervben az intézetvezetők számára kevés a konkrétum. Tisztán kellene látni a leépítések munkajogi hátterét. Ezzel kapcsolatban a rektor kitért a nyugdíjazásokkal kapcsolatos problémákra, hangsúlyozva, hogy ezeket lehetőség szerint konszenzusokkal kell megoldani.

Ember István az egyetemen a gazdasági folyamatok átláthatatlanságára utalt. Külső átvilágításra lenne szükség annak tisztázására, hogy pontosan hogyan keletkezett a hiány. Javasolta még, hogy a szükséges leépítésekhez szükséges a tanszékvezetők kapjanak irányelveket és határidőt. A rektor itt utalt arra, hogy mostanra egy új gazdasági irányítási rendszer épült ki, amely révén a jövőben már követni lehet majd a folyamatokat.

Sümei Balázs dékán ismételt megjegyezte: a dékáni vezetés mindent megtesz, hogy átláthatóvá tegye a gazdálkodást és a Szenátus döntése után pedig a további teendőket megbeszéli az intézetvezetőkkel.

Kellermayer Miklós arról szólt, hogy ma az orvostudományi egyetemek helyzetén múlik az egész magyar egészségügyi struktúra. Az egyetemeket és a hozzárendelt oktatókórházakat állami közvagyonban kell megtartani. Az egyetemi tanároknak pedig felelősségteljesen kellene gondolkodni és nem az lenne a feladatuk, hogy politikai döntéseket elvtelenül végrehajtsanak.

Nagy Lajos javasolta a terv elfogadását, majd – a tanszékvezetőket partnernek tekintve – a továbblépést a konszolidációs folyamatban.

Szeberényi József az évi 300 millió Ft-os központi elvonások felhasználásáról és a 2,9 milliárd Ft-ra nőtt hiány eredetéről kívánt tiszta képet kapni. A dékán szerint is a fenti mértékű elvonás vitte csődbe a kart és nem látszik sok esély arra, hogy ez lényegesen csökkenjen a jövőben.

A rektor rámutatott, hogy ma nem 300, hanem 280 millió az elvonás. Amikor az új

gazdálkodási rendszerrel az összegyűjtött átvilágítása befejeződik, és kiderül, hogy *mi a realitás*, mennyibe kerül a központi működtetés, akkor lehet rátérni a költségek megosztására a karok között.

Bauer Miklós arra hívta fel a figyelmet, hogy az egyetemnek lobbizni kellene, egyetemünk helyzetét regionális lobbizási kérdéssé tenni, pl. beruházás finanszírozás-támogatás (pl. a Szívcentrum adósságtörlesztése) ügyében. Idegen nyelvű képzés pedig más karokon is folyik, az angol nyelvű orvostudományi képzés kari belügy.

Sümei Balázs egyetértett a lobbizási jelentőségével. Megemlítette, hogy a Regionális Fejlesztési Bizottság vezetőjével már próbáltak tárgyalni. Nehéz azonban kívülről várni olyan lépést, ami érdemben befolyásolná a konszolidációt.

Soltész professzor, elnök összefoglalójában elmondta: nyilvánvaló, hogy egy taktikai jellegű konszolidációs terv készült a Szenátus számára. Ennek az elfogadása után egy részletes tervet kell kidolgozni. Felszínre kerültek évek óta gyötrő gondok, de kaptunk néhány biztatást is, hogy jobb, átláthatóbb lesz a gazdálkodásunk. Láttuk a restriktív intézkedések korlátait is. A regionális, illetve központi források kiharcolására irányuló próbálkozások elengedhetetlenek a jövőben. Hosszú, évek óta tartó folyamat legnehezebb periódusában vagyunk. Javasolta, hogy a testület fogadja el a tervet és várjuk, hogy a Szenátus döntése után a kar vezetése részletekkel ismertessen meg bennünket. Stratégiai célként azt kérjük a vezetéstől, próbáljon egy olyan víziót elénk tárni, amivel egy bizonyos belátható időn belül kikerülhetünk ebből a helyzetből. Saját egyetemünkön a többi karral szemben hátrányt jelent számunkra, hogy a gazdasági folyamatok tervezésében nem rendelkezünk megfelelő képzettséggel. Ez a továbbiakban oda vezethet, hogy a fő tevékenységünk színvonalában válunk hátrányos helyzetbe a többi orvostudományi karjal szemben.

A testület 4 tartózkodással elfogadta a tervezetet.

Az elnök napirenden kívül bejelentette még, hogy a városi *orvosi kamarák* elküldték az egészségügyi intézményeknek – így az egyetemi klinikáknak is – azt a betegek számára írt tájékoztatót, amit az orvosok adnának át a betegeknek. Most dr. *Ajkay Zoltán*, a Kórházszövetség elnöke levelében közölte, hogy a körlevél terjesztésének engedélyezése intézményvezetői hatáskör. *Bellyei*

Arpád szerint sem maga, sem a centrum vezetése nem tiltotta a terjesztést. Az volt a véleményem, hogy az orvosok saját lelkiismereti joga legyen e téren dönteni. Soltész professzor is a kérdés központi szabályozása ellen és a fenti szellemben foglalt állást. Az erről történt szavazás során egyhangúlag a testület is ezt hagyta jóvá.

2003. december 10.

Dr. Soltész Gyula elnök napirend előtt felkérte a testület tagjait, hogy egyperces néma felállással emlékezzenek a közelmúltban elhunyt tanártársunkra, dr. Tényi Jenőre.

1. Docensi pályázat véleményezése

A docensi pályázatot véleményező bizottság elnöke, dr. Szekeres Júlia egyúttal a Neurológiai Klinikára meghirdetett tanszékvezetői pályázattal kapcsolatos anyagot is ismertette, amit azonos bizottság (dr. Czopf József, dr. Dóczi Tamás, dr. Seress László, dr. Trixler Mátyás) bírálta el.

A docensi pályázatra Dr. Komoly Sámuel adta be a pályázatát: az MTA doktora, 1998-ban habilitált, neurológiai és neuropatológiai szakvizsgával rendelkezik, az agyérbetegségek specialistája. Hosszabb tanulmányutat töltött Londonban és az Egyesült Államokban, 1993. augusztus 31-ig folyamatosan részt vett a Semmelweis Egyetemen a graduális és posztgraduális képzésben, ahol jelenleg is meghívott előadóként oktat és doktori programban alprogramvezető. Tudományos érdeklődési területe a demyelinizációs betegségek vizsgálata. Közleményeinek száma: 61, ezek összesített impaktfaktora: 78, a kapott független idézetek száma: 327. Tagja a Neurológiai Szakmai Kollégiumnak, valamint az OTKA Élettudományi Kollégiumnak.

Ezután dr. Soltész Gyula elnök ismertette a bizottságok szavazási eredményeit:

Tanulmányi Bizottság: 11 igen, 2 nem, 0 tartózkodás, Tudományos Bizottság: 6 – 0 – 1.

2. Szervezeti egységvezetői pályázatok véleményezése

A Neurológiai Klinikára meghirdetett intézetvezetői állásra hárman adták be pályázatukat:

Dr. Bereczki Dániel a debreceni, dr. Engelhardt József a Szegedi Tudományegyetem egyetemi tanára, ill. dr. Komoly Sámuel, a Dél-Pesti Kórház tudományos igazgatója, osztályvezető főorvosa. A bizottság egyhangúlag megállapította, hogy a pályázatok minden tekintetben megfelelnek a követelményeknek és mindhárom pályázó al-

kalmak a meghirdetett tanári állás betöltésére.

A Bizottság véleménye az egyes pályázókról az alábbiakban foglalható össze:

Dr. Bereczki Dániel az MTA doktora, 1999-ben habilitált, neurológiából és pszichiátriából rendelkezik szakvizsgával, 2002-ben az agyérbetegségek specialistája a Magyar Stroke Társaság által. Hosszú idő óta részt vesz az orvos- és szakorvosképzésben, PhD-képzésben. 1998-ban Széchenyi professzori ösztöndíjat kapott. Kutatási területe az agyi vérkeringés és agyi anyagcsere vizsgálata. Az Amerikai Egyesült Államokban és Japánban volt hosszabb tanulmányúton. Közleményeinek száma: 95, ezek impaktfaktora: 115, idézettsége: 431. Számos nemzetközi társaság tagja, tisztségviselője. 1996 óta folyamatosan rendelkezik kutatási pályázatokkal. Korábbi munkássága jól illeszkedik a Neurológiai Klinika hagyományaihoz.

Dr. Engelhardt József az MTA doktora, 1997-ben habilitált, neurológiai és pszichiátriával rendelkezik. 1997-2000 között Széchenyi professzori ösztöndíjas volt. Kutatási eredményei alapján a nemzetközileg legismertebb magyar neurológusok egyike. A neurodegeneratív betegségek immunológiájával kapcsolatban 49 közleménye jelent meg nemzetközi folyóiratokban, ezek idézettsége: 737, összesített impaktfaktora: 156. 1998 óta folyamatosan rendelkezik OTKA, ill. ETT pályázatokkal. Tanulmányúton az Egyesült Államokban volt.

Dr. Komoly Sámuel intézetvezetésre vonatkozó terveit illetően a véleményező bizottság elnöke – a docensi pályázatnál említettekhez – kiegészítésül még elmondta, hogy a pályázó technikailag modernizálná az oktatást, további változtatásai a hatékonyabb betegellátást céloznák, jelentős válságmenedzselési tapasztalatait is felhasználva.

Dr. Soltész Gyula elnök ezután ismertette a bizottsági és intézeti szavazások eredményeit:

Dr. Bereczki Dániel: Tanulmányi Bizottság: 8 – 3 – 2, Tudományos Bizottság: 7 – 0 – 0, Intézeti szavazás: 11 – 2 – 9.

Dr. Engelhardt József: Tanulmányi Bizottság: 7 – 5 – 1, Tudományos Bizottság: 6 – 1 – 0, Intézeti szavazás: 7 – 5 – 10.

Dr. Komoly Sámuel: Tanulmányi Bizottság: 8 – 4 – 1, Tudományos Bizottság: 7 – 0 – 0, Intézeti szavazás: 14 – 3 – 5.

Hozzászólás nem volt.

A Klinikai Kémiai Intézet intézetvezetői állására benyújtott pályázat anyagát a véleményező bizottság elnöke, dr. Melegh Béla professzor ismertette. (A bizottság tagjai: dr. Emőd Levente, dr. Pajor László, dr. Vértess Zsuzsa).

A meghirdetett állásra egy pályázat ér-

kezett, dr. Kovács L. Gábor professzor pályázata.

Dr. Kovács L. Gábor jelenleg a PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Diagnosztikai és Management Intézetének tanszékvezető egyetemi tanára. 1986-ban védte meg MTA doktori értekezését, 1995-ben habilitált a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, 1997-ben nevezték ki egyetemi tanárrá. Kutatási területe az endokrin rendszer és az idegrendszer kapcsolatának elemzése, ezen belül a kábítószer- és alkohol-függőségben szenvedők szervezetében az idegrendszeri peptidok, hormonok és egyéb biokémiai faktorok ingerületátviteli kapcsolatának kutatása. Eredeti közleményeinek száma: 188, független citációinak száma: 3027. Tanácskozási jogú tagja az MTA Orvostudományok Osztályának, 1998 és 2000 között tagja az ETT Plenumának, három cikluson keresztül tagja a Magyar Akkreditációs Bizottság Orvostudományi Szakbizottságának. Aktívan vesz részt a doktori képzésben. 1987 óta vezeti a Vas Megyei Markusovszky Kórház Központi Laboratóriumát. 1998 óta a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság elnöke. Kiemelkedő vezetői, oktatói, kutatói, szervező és betegellátó tevékenysége alapján tanszékvezetői kinevezését a bizottság messzemenően javasolta.

Soltész Gyula elnök ismertette a bizottsági véleményeket:

Tanulmányi Bizottság: 13 – 0 – 0, Tudományos Bizottság: 7 – 0 – 0, Intézeti szavazás: 9 – 1 – 0.

Hozzászólás nem volt.

Az I. Belgyógyászati Klinikára kiírt intézetvezetői állás pályázati anyagát – a bizottság távollévő elnöke, dr. Wittmann István helyett – dr. Nagy Judit ismertette. (A bizottság további tagjai: dr. Bogár Lajos, dr. Ésik Olga, dr. Pár Alajos.)

Dr. Tóth Kálmán 2003 óta akadémiai nagydoktor, kutatási területéről 86 tudományos közleménye jelent meg, ezek összesített impaktfaktora 60,24, független citációinak száma: 1029. PhD-programot vezet, nemzetközi és világkonferencia elnöke volt, nemzetközi társaság elnöke. A graduális és posztgraduális kardiológia-képzésben igen aktívan vesz részt, számos TDK- és PhD-hallgatóval foglalkozik. Vezetése alatt 6 belgyógyász és 6 kardiológiai szakvizsga született. Kiemelkedő vezetői, oktatói, kutatói szervező és betegellátó tevékenysége alapján a bizottság a kinevezést egyöntetűen támogatta.

Bizottsági szavazások: Tanulmányi Bizottság: 12 – 0 – 1, Tudományos Bizottság: 7 – 0 – 0, Intézeti szavazás: 16 – 2 – 3.

Dr. Papp Lajos professzor hozzászólá-

sában deklarálni kívánta, hogy *dr. Tóth Kálmán* intézetvezetői kinevezésével szemben kifogása nincsen, és mindenképpen támogatni fogja a munkáját. Az elmúlt fél év alatt, mióta ő a belklinika igazgatója, a két intézet között semmiféle konfliktus nem volt.

Az elnök javaslatot tett a Szavazatszedő Bizottság összetételére: elnök: *dr. Csernus Valér*; tagok: *dr. Seress László* és *dr. Bogár Lajos*. A testület a javaslatot elfogadta.

3. Az Angol Program Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása.

Dr. Szekeres Júlia, az Angol Program elnöke ismertette a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítására tett javaslatot. Formai változás, hogy a rektort mindenütt dékán, az Egyetemi Tanácsot pedig Kari Tanács helyettesíti. Lényeges a módosítás a 9/1. pontban, amely kimondja, hogy a kari SZMSZ szerint a dékán rendelkezik a kari pénzügyi keretek felosztásáról és felhasználásáról. Az angol költségtérítéssel készítés tekintetében a Kari Tanács felhatalmazása alapján ezt a jogát leadja az Angol Program Bizottságnak. Erre azért van szükség, mert az utóbbi időben jelentős összegek tűntek el és nem sikerült kideríteni pl. a mai napig 150 millió Ft-nak a hollétét. A változtatás révén a Kari Tanács és az Angol Program Bizottság rendelkezhet az angol keret felosztásáról. A 9/5. pont módosítása pedig egyszerűsítést jelent azáltal, hogy a kari érdekeket érintő célfeladat finanszírozása esetén az Angol Program Bizottság tehet módosító javaslatot a Kari Tanácsnak.

Dr. Szabó Gyula professzor kérdése: van-e pénzügyi szakértőnek ellenjegyzési joga az Angol Programmal kapcsolatos összegek felhasználását illetően?

Dr. Szekeres Júlia: mindig volt valaki, aki ellenjegyezte a felhasználást. Sőt, az áttekinthetőséget éppen az nehezítette, hogy túl sok emberek volt ellenjegyzési joga. Az előző dékáni vezetés már megváltoztatta a korábbi rendszert – az összes kari keretekre vonatkozóan kizárólag a dékán utalványozhat, és a kari Gazdasági Hivatal ellenjegyezhet, – ez ellenőrizhetővé tette a pénzek mozgását.

4. Beszámoló a kar gazdasági helyzetéről.

Dr. Sümegi Balázs dékán bejelentette, hogy a Szenátus elfogadta a kar konszolidációs tervét, azonban néhány olyan kiegészítéssel, amelyek kemény megszorításokat jelentenek. A kiegészítő részt az egyetem Gazdasági Bizottsága terjesztette elő. A kar ugyan ezt nem támogatta, a Szenátus kb. 88%-a azonban megszavazta. Ezek után a döntést a szakszervezet megvétózta. Így a

kérdésben a szakszervezettel tárgyalások kezdődtek, amelyet követően a tervezet újra a Szenátus elé kerül. A konszolidációs terv végrehajtásával kapcsolatban a kar elindította az átiktatási pénzek beszédését. Két éves viszonylatban a kar részére a Főiskolai Kartól kb. 300 milliós összeg átkönyvelésére kerülne sor. A kollégiumi pluszköltségeket szintén kiterhelte a kar azokra, akik használják. A centrumtól kb. 50 millió Ft munkabér jellegű átterheléssel kapcsolatban folynak tárgyalások. A dolgozókat súlyosan érintő kérdésekről, a munkahelyekről és nyugdíjazásokról a rektor rendelkezése alapján december 31-ig kell konkrét lépéseket tenni. A dékáni vezetés a lehetőségek szerint megpróbálja úgy intézni a dolgokat, hogy minél kevesebb ember kerüljön nehéz helyzetbe. Így a centrum segítségét kéri pl. átvenni klinikákra elméleti intézetekből elbocsátotakból, ha erre mód nyílik. Mindenesetre a bérköltségek ma lehetetlenné teszik, hogy minden maradjon a régiben. Jövőre a költség-elvonás 100 millió Ft-os nagyságrendű lesz a kar vonatkozásában.

Dr. Kosztolányi György centrumelnök kiegészítése a helyzet komolyságát kívánta illusztrálni. Elmondta, hogy az Oktatási Minisztériumtól jövőre kevesebb pénzt kapunk: a hallgatói létszám növelésére nem számíthatunk, ezen a téren tehát biztos nem lehet bevételt növelni. Ugyancsak kevesebb lehet gazdálkodni az OEP-finanszírozásból is. Elkerülhetetlen ezért az átstrukturálás, ami sajnos személyi leépítéseket is jelent. Ezzel kapcsolatban jelentette be, hogy a közelmúltban hosszas tárgyalás után, közös megegyezéssel kérte közalkalmazotti munkaviszonyának felmondását *dr. Karátsón András* professzor, aki február 1-től megvált az egyetemről. Kérte, hogy a következőkben az Urológiai Klinikán keresztül tarthassa a kapcsolatot a Tanári Testülettel. Ugyancsak közös megegyezéssel kérte közalkalmazotti munkaviszonyának felmondását *dr. Gógl Árpád*, aki eddig a Továbbképző Intézet igazgatója volt. Az elnök közölte még, hogy a Főiskolai Kartól jövő átiktatási pénz megoszlik majd a kar és a klinikák között, kb. 50-50%-ban.

Dr. Szeberényi József szerint a konszolidációs tervnek a Szenátus által történt módosítására (a kar tervezetével ellentétben) nincs mérlegelésre mód: az egyes kategóriákban valamennyi érintettet el kell bocsátani. Ez azt jelenti, hogy ha mindentől függetlenül történik a döntés, az újabbansokszor emlegetett szlogen, a minőség-megtartás szempontja, egyáltalán nem érvényesülhet.

Dr. Sümegi Balázs reflexiója: a dékáni vezetés ígéri, ahol tud, megpróbál segíteni.

Dr. Kosztolányi György rámutatott a vitatott szenátusi döntés értelmezésére: a dékánnak kell az intézkedéseket kezdeményezni, de ez nem jelenti azt, hogy neki is kell végrehajtani. A végrehajtásba be kell vonni a Közalkalmazotti Tanácsot, és ebben a szakaszban lehet érvényesíteni majd bizonyos szempontokat, amiket *Szeberényi* professzor is említett.

A Szavazatszedő Bizottság elnöke ezután ismertette a titkos szavazás eredményét. Összesen 54 érvényes szavazat érkezett.

Dr. Komoly Sámuel egyetemi docensi pályázatára 41 igen, 6 nem és 7 tartózkodás érkezett.

Az intézetvezetői pályázatokkal kapcsolatban a következő eredmény született:

	igen	nem	tart.
Dr. Bereczki Dániel	24	7	12
Dr. Engelhardt József	2	16	25
Dr. Komoly Sámuel	28	9	14
Dr. Kovács L. Gábor	53	1	0
Dr. Tóth Kálmán	43	6	5

5. Bejelentések

Dr. Soltész Gyula elnök bejelentette, hogy két napja az összoktatói értekezlet megválasztotta a kar részéről a Szenátus tagjait: *dr. Dóczi Tamás*, *dr. Szekeres Júlia* és *dr. Wittmann István* személyében. Pótagokként *dr. Németh Péter* és *dr. Melegh Béla* tanártársak képviselik karunkat a Szenátusban.

A Tudományos Bizottság elnöke, *dr. Seress László* levélben tájékoztatta a testület elnökét az újonnan felállított bizottság tagjairól, akik a következők: *dr. Emódy Levente*, *dr. Decsi Tamás*, *dr. Gallyas Ferenc*, *dr. Gócze Péter*, *dr. Gregus Zoltán*, *dr. Hunyady Béla*, *dr. Kovács Magdolna*, *dr. Nagy Judit*, *dr. Róth Erzsébet* és *dr. Szeberényi József*.

Dr. Bogár Lajos professzor, az „Alapítvány az Orvosképzés Fejlesztésének Támogatására” alapítvány kuratóriumának elnöke utalt a két héttel ezelőtti tanári testületi ülésen elhangzottakra, amely szerint *Németh Péter* az alapítvány tevékenységét összefüggésbe hozta a kar jelen gazdasági helyzetével, illetve felhívta a figyelmet arra, hogy kedvezőtlen mendemondák terjednek más karokon az alapítvány működésével kapcsolatban. Akkor kényszerű távolléte miatt *Bogár* professzornak nem volt módja az elhangzott megjegyzésekre reagálni. Ezért most elmondta: az alapítvány 2000 eleje óta működik, alig másfél év alatt gyűjtött adományokból támogatásokat. Ezt a tevékenységet a Kari Tanács hatására 2001 szeptemberében felfüggesztették. Az alapítvány vagyonának több, mint 50%-át egy-

összegű támogatás formájában áthelyezték a Gazdasági Igazgatóságához, azóta ebből a 157 millió Ft-nyi tőkéből zajlik a támogatások odaítélése. Az elmúlt két évi időszakban az alapítvány semmiféle bevételt nem tudhatott magáénak, ennek ellenére folyt a támogatási tevékenysége. Ma is van 8-10 intézet, ill. klinika, amely a kontingensét nem használta fel. Azért, hogy folytatólagos legyen a támogatás – főleg az elméleti intézetekre való tekintettel –, a kuratórium az idén szeptemberben egy 20 milliós keretet ismét megnyitott, biztosítva, hogy a támogatási kör tel-

jes legyen. A kuratórium azonban nem látta jónak ezt a keretet egy összegben a Gazdasági Igazgatóság számlájára helyezni, hanem a felhasználása egyedi támogatási kérelmek elbírálása alapján folyamatosan történik. Az alapítvány kuratóriumának működése törvényes keretek között zajlik. A tavaly ismeretlen tettes ellen tett feljelentés a kar és az alapítvány számára teljes felmentéssel zárult. Megállapítást nyert, hogy nem történt törvénytelenesség. A közeljövőben az alapítvány könyvszakértői és adóhatósági szigorú ellenőrzést követően a tőke teljes összegét meg-

fogja nyitni az elméleti intézetek és klinikák számára. A kuratórium tevékenységével segíteni kívánja a nehéz gazdasági helyzetbe jutott intézeteket, azonban nem működhet másképp, mint ahogy a bírósági bejegyzés alapján azt az alapítvány Szervezeti és Működési Szabályzata lehetővé teszi.

Dr. Soltész Gyula elnök a tanártársak nevében is köszönetet mondott az alapítvány tevékenységéért.

Dr. Pár Alajos
a Tanári Testület titkára

Emlékeztető

a 2004. január 13-án megtartott klinikaigazgatói értekezletről

1.) *Dr. Kosztolányi György* centrumelnök tájékoztatást adott a PTE Intézményfejlesztési Terve módosításának a 2003. december 17-i Szenátusi Ülésen történt elfogadásáról (ami tulajdonképpen a Centrum stratégiai terve).

2.) *Dr. Belyei Árpád*, a Szak- és Továbbképző Bizottság elnöke tájékoztatást adott a bizottság munkájáról:

- a Továbbképző Központ gazdasági helyzetéről;
- a felvételi és záróvizsgák díjairól (elnök 2 000 Ft/fő, tag 1 000 Ft/fő);
- a tanfolyami óradíjakról (5 000 Ft/óra);
- a tutori és mentori díjak kifizetésének helyzetéről (nehézségekbe ütközik, jelentős az érdektelenség a jelentésekkel kapcsolatban);
- a pótlékok kifizetéséről (6 helyett 3 ügyelet fizethető, a párhuzamos kifizetések felülvizsgálata folyamatban van);
- az akkreditációról: a kórházak ellenőrzése újból szükségessé vált.

3.) *Ferenc József* gazdasági igazgató tájékoztatást adott a 2003-as év gazdasági főszámairól (vonatkoztatva a 2004-es évre), a 98 %-os limit bevezetéséről valamint arról, hogyan hatnak a Centrum klinikáira az ÁFA- és energiaár-változások. Felhalmozási kiadások szerencsére idén nem várhatók (az Akác utcai telephely felújítása vitte el ezt).

4.) *Dr. Kosztolányi György* centrumelnök ismertette az aktuális teendőket a gazdálkodás és konszolidáció terén: felhívta a figyelmet a humán erőforrás-gazdálkodásra, melynek során a kar konszolidációs tervéhez lehet csatlakozni. A konszolidációs kényszer megköveteli a bértömeg-gazdálkodást.

A Szenátus konszolidációval kapcsolatos határozatait a betegellátás terén differenciáltan kell alkalmazni.

Dr. Románcz Erzsébet
titkár-hivatalvezető

A Doktori Tanács ülése

2003. december 15.

1/ Aktuális ügyek

1/a. PhD hallgatók ügyei

Dr. Anil Palikhe I. éves PhD-hallgató (Neurológiai Klinika) 2003. október 1-jétől további 1 évre szeretné felfüggeszteni állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát, tekintettel arra, hogy külföldön tanulmányúton tartózkodik. Kérését a DT támogatja.

Dr. Bölcskei Kata II. éves PhD-hallgató (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet) 2004. január 1-jétől 1 évre szeretné felfüggeszteni állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát, tekintettel arra, hogy egy projektbe kapcsolódik be. Kérését a DT támogatja.

Bánvölgyi Ágnes III. éves PhD-hallgató (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet) 2003. december 15-től 1 évre szeretné felfüggeszteni állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát, tekintettel arra, hogy egy projektbe kapcsolódik be. Kérését a DT támogatja.

1/b. Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Jancsó Gábor egyéni felkészülő (Kísérletes Sebészeti Intézet) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Schwarcz Attila egyéni felkészülő (Idegsebészeti Klinika) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Benedek Orsolya egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Lujber László egyéni felkészülő (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Pytel Ákos egyéni felkészülő (Urológiai Klinika) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Matus Zoltán egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) elkészítette előbírálati anyagát. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Buda László egyéni felkészülő (Magatartástudományi Intézet) a benyújtott publikációs jegyzék alapján kéri a Doktori Tanács engedélyét PhD-dolgozatának benyújtásához. Kérését az Idegtudományi Program

vezetője támogatja. A DT hozzájárul a dolgozat beadásához. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Horváth Beáta egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD-szigorlata 2003. november 18-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. A védés időpontjának kijelölése megtörtént.

Dr. Tóth Ambrus egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) opponensi bírálatokra megadta válaszát. A védés időpontjának kijelölése megtörtént.

Dr. Polgár Beáta egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) opponensi bírálatokra megadta válaszát. A bíráló bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Nusser Nóra egyéni felkészülő (Immunológiai és Reumatológiai Klinika – Orvosi Biológiai Intézet) PhD-szigorlata 2003. december 10-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Szelestei Tamás egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) PhD-szigorlata 2003. december 10-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szabó Imre egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének véde 2003. november 20-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Balázs Mercedesz egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének véde 2003. november 28-án 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Bernáth Márta egyéni felkészülő (Semmelweis Egyetem – Klinikai Kémiai Intézet) értekezésének véde 2003. november 28-án 88 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Hajtó Tibor egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének véde 2003. december 9-én 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Kumánovics Gábor egyéni felkészülő (Immunológiai és Reumatológiai Klinika) értekezésének véde 2003. december 15-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

1/c. Új egyéni felkészülők ügyei

Dr. Bálint Lehel (Ortopédiai Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Bellyei Árpád egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Hadarits Ferenc (Dr. Batthyány-Strattmann László Kórház, Körmend) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Melegh Béla egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kovács Péter (Kaáli Intézet, Budapest) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó István egyetemi tanár programjához. Kérését a DT támogatja.

Dr. Llumiguano Zaruma Segundo Carlos (SOTE Traumatológiai Klinika, rezidens) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Gallyas Ferenc (dr. Dóczi Tamás) egyetemi tanár programjához. Dr. Dóczi Tamás egyetemi tanárral történő egyeztetés után dönt a DT a kérdésben.

2. Egyebek

– *Dr. Domán István, dr. Kustos Tamás, dr. Than Péter* (Ortopédiai Klinika) Kémiai Doktori Iskolában is történő regisztrálását kérte tekintettel arra, hogy nevezettek a Kémiai Doktori Iskolában is tevékenykedtek. Két doktori iskolában történő regisztrációhoz a DT nem

járul hozzá. A PhD-szabályzat módosítására az alábbiak szerint tesz javaslatot:

Javasolt kiegészítő módosítás a Doktori Szabályzat 7. § (4) pontjaként. (Ezzel értelemszerűen a jelenlegi (4) pont (5) pontra módosulna.)

7. § (4) Egy doktorandusz csak egy doktori iskola egy doktori programjában kerülhet regisztrálásra. Amennyiben kutatási témájának eredményes műveléséhez azonos, vagy más doktori iskolához tartozó doktori program(ok) több témavezetőjének együttes részvételre szükséges, az együttműködés feltételeiről az érdektelt témavezetők az érdemi munka megkezdése előtt írásban rögzített szerződésben állapodnak meg. A szerződésben ki kell térni arra, hogy

a.) a doktorandusz munkaidejét milyen arányban tölti el az egyes témavezetők irányítása alatt,

b.) a doktorandusz kutatómunkájának végzését biztosító központi pénzkeretet az érintett témavezetők milyen arányban vehetik igénybe, és, hogy

c.) a PhD-tézisek benyújtásakor az elsődleges témavezető neve mellett a segítő témavezető neve is feltüntetésre kerül-e.

A szerződés csak az érintett doktori iskola, vagy doktori iskolák tanácsának együttes jóváhagyásával lép életbe. Az aláírásokkal érvényesített szerződés egy példányát az ÁOK Doktori Tanácsa titkárságához be kell nyújtani.

– *Dr. Róth Erzsébet* egyetemi tanár a Kísérletes Sebészeti Intézet szervezésében a IV. International Symposium Myocardial Cytoprotection (ISMC) angol nyelvű kongresszuson részt vett és sikeres tesztvizsgát tett hallgatók részére 2 kreditpont megadását kéri. A DT 1 kreditpont elismerését engedélyezi.

– *Dr. Barthó Loránd, dr. Papp Lajos és dr. Pintér András* egyetemi tanárok doktori program akkreditációs pályázata. A DT a pályázatokat kiadta két külső bírálónak. A vélemények beérkezése után dönt a programindításról.

– *Dr. Kellermayer Miklós* egyetemi tanár javasolja, hogy a Tudományos Szakosztály ülésén tartsanak előadást azok a fiatal kutatók, akik PhD-értekezésüket kiemelkedő munkával és eredménnyel készítették el, illetve védtek meg az utóbbi két évben. A DT a kérést meszesemenően támogatja.

– *Dr. Deres Péter*; a PhD-hallgatók képviselőjének előterjesztése:

- *Javaslat PhD felvételi pontszám módosítására*: A módosító javaslat további megbeszélést kíván, ezért a DT a kérdéssel a következő ülésen is foglalkozik.

- *Javaslat a PhD állami ösztöndíjas hallgatók számára a PTE által szervezett posztgraduális képzés önköltségének a mérséklésére*. Tekintettel arra, hogy a végső és döntő állásfoglalás a többi kar állami ösztöndíjas hallgatóit is érinti, ezért egyetem szintű kell hogy legyen. A DT felkéri a rektort, hogy vizsgálja meg az előterjesztésben foglalt teljesítésének a lehetőségét.

– *Dr. Molnár Péter* sokirányú egyéb elfoglaltságára és egészségi állapotára hivatkozva DT titkári tisztség alóli felmentését kéri 2004. január 1-jétől. A DT megköszöni Molnár Péter többéves áldozatkész, lelkiismeretes és kiemelkedő munkáját. Egyben javaslatot tesz a dékánnak, hogy dr. Molnár Péter DT titkári tevékenységét valamilyen kitüntetés formájában szíveskedjék a lehetőségekhez és a végzett munka súlyának megfelelően elismerni, illetve honorálni.

– A Doktori Tanács *dr. Rékási Zoltán* egyetemi docenst (Humán Anatómiai Intézet) javasolja felkérni a titkári teendőik ellátására.

Dr. Fischer Emil
egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

KARI ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK – 2004

Oktatási Bizottság

Elnök: Dr. Vértes Marietta egyetemi tanár (Élettani Intézet)

Alelnök: Dr. Lengvári István egyetemi docens (Anatómiai Intézet)

Tagok: Dr. Trixler Mátyas egyetemi tanár (Pszichiátriai Klinika), dr. Szilágyi András egyetemi docens (Szülészeti Klinika), dr. Lőrinczy Dénes egyetemi docens (Biofizikai Intézet), dr. Nagy Györgyi egyetemi adjunktus (Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika), dr. Csanaki Iván egyetemi tanársegéd (Farmakológiai Intézet), dr. Bán Ágnes egyetemi tanársegéd (Fogászati Klinika)

Hallgatói tagok: Marton Péter (I. évf.), Pataky László (II. évf.), Erdős Boglárka (III. évf.), Várnai Réka (IV. évf.), Kerner László (V. évf.), Légner András (VI. évf.), Sólyom Alexander (II. évf., Angol Program), Nagy Gábor (IV. évf., HÖK oktatási titkár)

Állandó meghívott: Dr. Wittmann István oktatási dékánhelyettes, Kálmán Sándorné tanulmányi osztályvezető

Kutatási és Fejlesztési Bizottság

Elnök: Dr. Németh Péter egyetemi tanár (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet)

Tagok: Dr. Lengvári István egyetemi docens (Humán Anatómiai Intézet), dr. Illés Tamás egyetemi tanár (Ortopédiai Klinika), ifj. dr. Kellermayer Miklós egyetemi docens (Biofizikai Intézet), dr. Szekeres Péter irodavezető (Pályázati Iroda), Ferenci József gazdasági főigazgató-helyettes (Gazdasági Főigazgatóság)

Kredit Bizottság

Elnök: Dr. Wittmann István egyetemi docens (II. Belgyógyászati Klinika)

Titkár: Dr. Karádi Zoltán egyetemi docens (Élettani Intézet)

Tagok: Dr. Rékási Zoltán egyetemi docens (Humán Anatómiai Intézet), dr. Perjési Pál egyetemi docens (Gyógyszerészi Kémiai Intézet), dr. Szabó Gyula egyetemi tanár (Fogászati Klinika), dr. Vértes Zsuzsanna egyetemi docens (Élettani Intézet), dr. Nagy Lajos egyetemi tanár (Családorvostani Intézet és III. sz. Belklinika), dr. Farkas László egyetemi tanár (Urológiai Klinika), dr. Battyáni István egyetemi docens (Radiológiai Klinika), dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet)

Hallgatói tagok: Kerner László (V. évf. fogorvostan-hallgató), Lovas Norbert (IV. évf. gyógyszerészhallgató), Nagy Gábor (V. évf. orvostanhallgató)

Gyógyszerész Szak Oktatási Bizottság

Elnök: Dr. Perjési Pál egyetemi docens (Gyógyszerészi Kémiai Intézet)

Titkár: Dr. Pethő Gábor egyetemi adjunktus (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet)

Tagok: Dr. Aponyi Ildikó egyetemi tanársegéd (Gyógyszertechnológiai Intézet), dr. Barthó Loránd egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Botz Lajos egyetemi docens (Gyógyszerészi Intézet és Egyetemi Gyógyszertár), dr. Dévay Attila egyetemi docens (Gyógyszertechnológiai Intézet), dr. Karádi Zoltán egyetemi docens (Élettani Intézet), dr. Kilár Ferenc egyetemi

tanár (Bioanalitikai Intézet), dr. Szabó László Gy. egyetemi tanár (Farmakognózi Intézet), ifj. dr. Sétáló György egyetemi adjunktus (Orvosi Biológiai Intézet)

Hallgatói tagok (a választásra később kerül sor)

Gyógyszerész Szak Szakvezetés

Szakvezető: Dr. Szolcsányi János egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet)

Titkár: Dr. Kutas László egyetemi adjunktus (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet)

Tagok: Dr. Barthó Loránd egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Botz Lajos egyetemi docens (Gyógyszerészi Intézet és Egyetemi Gyógyszertár), dr. Dévay Attila egyetemi docens (Gyógyszertechnológiai Intézet), dr. Perjési Pál egyetemi docens (Gyógyszerészi Kémiai Intézet), dr. Szabó László Gy. egyetemi tanár (Farmakognózi Intézet)

Sportbizottság

Elnök: Dr. Ángyán Lajos egyetemi tanár (Mozgástani Intézet)

Titkár: Farkas György testnevelő tanár (Mozgástani Intézet)

Tagok: Dr. Molnár Dénes egyetemi tanár (Gyermekklinika), dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet), dr. Hartmann Géza tudományos főmunkatárs (Élettani Intézet), dr. Németh Balázs egyetemi tanársegéd (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Somoskövi István központi gyakorlók (Továbbképző Központ), Teczely Tamás testnevelő tanár (Mozgástani Intézet), Illés József SZB. titkár (Szakszervezet)

Hallgatói tagok (a választásra később kerül sor)

Angol Program Bizottság

Elnök: Dr. Szekeres Júlia egyetemi tanár (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet)

Tagok: Dr. Kocsis Béla egyetemi docens (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet), dr. Molnár Dénes egyetemi tanár (Gyermekklinika), dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet), dr. Tima Lajos egyetemi docens (Humán Anatómiai Intézet), dr. Wéber György egyetemi tanár (Sebészeti Klinika), dr. Wittmann István egyetemi docens (II. sz. Belklinika)

Regionális Kutatás-Etikai Bizottság

Elnök: Dr. Kétyi Iván emeritus egyetemi tanár (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet)

Titkár: Dr. Sárdi Ferenc egyetemi adjunktus (Kórélettani Intézet)

Tagok: Dr. Balikó Zoltán igazgató, pulmonológus (Tüdőgyógyintézet), dr. Beró Tamás egyetemi tanár, főorvos (Baranya Megyei Kórház), dr. Gregus Zoltán egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Gyódi Gyula igazgató (Eü. Főiskolai Kar Kaposvári Képzési Központ), dr. Hatvani Zsolt jogtanácsos (BTK), dr. Horváth J. Attila egyetemi docens (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet), Horváth Zsuzsanna ápolónő, dr. Kormon József teológus (Hímesháza), dr. Menyhei Gábor adjunktus (Baranya Megyei Kórház, Sebészet), dr. Moser Tamás főorvos (Tolna Megyei Kórház, Szekszárd), dr. Nagy Gábor főorvos (Ra-

diológiai Klinika), dr. Nagy Lajos egyetemi tanár (Családorvosi Intézet és III. sz. Belklinika), dr. Polecsák Mária orvos-jogász (Gazdasági Főigazgatóság), dr. Pörzsi Zsuzsanna egyetemi tanársegéd (Magatartástudományi Intézet)

Klinikai Oktatás-fejlesztési Albizottság

Elnök: Dr. Molnár Dénes egyetemi tanár (Gyermecklinika)

Tagok: Dr. Battyáni István egyetemi docens (Radiológiai Klinika), dr. Bíró Zsolt egyetemi docens (Szemészeti Klinika), dr. Bogár Lajos egyetemi tanár (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet), dr. Decsi Tamás egyetemi docens (Gyermecklinika), dr. Farkas László egyetemi tanár (Urológiai Klinika), dr. Gáti István egyetemi docens (Neurológiai Klinika), dr. Horváth Zoltán egyetemi adjunktus (Idegsebészeti Klinika), dr. Illényi László egyetemi docens (Sebészeti Klinika), dr. Nagy Lajos egyetemi tanár (Családorvostani Intézet), dr. Wittmann István egyetemi docens (II. sz. Belklinika)

Fegyelmi Bizottság

Elnök: Dr. Pintér András egyetemi tanár (Gyermecklinika)

Tagok: Dr. Könczöl Franciska egyetemi docens (Igazságügyi Orvostani Intézet), dr. Románcz Erzsébet hivatalvezető (Elnöki Hivatal), Tóth Lászlóné osztályvezető (HEGO)

Hallgatói Fegyelmi Bizottság

Elnök: Dr. Vereczkei Lajos egyetemi tanár (Magatartástudományi Intézet)

Alelnökök: Dr. Jegesy Andrea egyetemi docens (Igazságügyi Orvostani Intézet), dr. Tima Lajos egyetemi docens (Humán Anatómiai Intézet)

Tagok: Dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet), dr. Bíró Zsolt egyetemi docens (Szemészeti Klinika), dr. Than Péter egyetemi adjunktus (Ortopédiai Klinika)

Doktori Tanács

Elnök: Dr. Fischer Emil egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet)

Titkár: Dr. Rékási Zoltán egyetemi docens (Humán Anatómiai Intézet)

Tagok: Dr. Emődy Levente egyetemi tanár (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet), dr. Gregus Zoltán egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet), dr. Hideg Kálmán egyetemi tanár (Szerves- és Gyógyszerkémiai Intézet), dr. Kellermayer Miklós egyetemi tanár (Klinikai Kémiai Intézet), dr. Kilár Ferenc egyetemi tanár (Bioanalitikai Intézet), dr. Lénárd László egyetemi tanár (Élettani Intézet), dr. Mózsik Gyula egyetemi tanár (I. sz. Belklinika), dr. Nagy Judit egyetemi tanár (II. sz. Belklinika), dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár (Kísérletes Sebészeti Intézet), dr. Sétáló György egyetemi tanár (Humán Anatómiai Intézet), dr. Soltész Gyula egyetemi tanár (Gyermecklinika), dr. Sümegi Balázs egyetemi tanár (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet), dr. Szabó István egyetemi tanár (Szülészeti Klinika), dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet), dr. Szekeres Júlia egyetemi tanár (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet), dr. Szolcsányi János egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet)

Külső tagok: Dr. Balla József (Debrecen), dr. Csapó János (Kaposvár), dr. Fülöp Ferenc (Szeged), dr. Gyires Klára (Budapest), dr.

Madácsy László (Budapest), dr. Molnár János (Szeged), dr. Ovády Judit (MTA Budapest), dr. Deres Péter PhD-hallgató

Feedback Bizottság

Elnök: Dr. Pajor László egyetemi tanár (Patológiai Intézet)

Tagok: Dr. Bukovinszky Anna tudományos főmunkatárs (Továbbképző Központ), dr. Battyáni István egyetemi docens (Radiológiai Klinika), dr. Bán Ildikó intézeti orvos (Családorvostani Intézet), Prépost Eszter (IV. évf. orvostanhallgató), Rendes Péter mérnök, informatikus (Eü. Informatikai Központ), dr. Szekeres Péter irodavezető (Pályázati Iroda)

Állandó meghívott: Dr. Csernus Valér egyetemi tanár (Humán Anatómiai Intézet)

Minőségügyi Bizottság

Elnök: Dr. Szekeres Péter irodavezető (Pályázati Iroda)

Tagok: Dr. Botz Lajos egyetemi docens (Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár), dr. Csernus Valér egyetemi tanár (Humán Anatómiai Intézet), Stirling Zsolt minőségbiztosítási vezető (PTE Akác utcai telep), dr. Szabó Gyula egyetemi tanár (Fogászati Klinika), dr. Várhidy László egyetemi adjunktus (Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika), dr. Veszprémi Béla egyetemi adjunktus (Szülészeti Klinika)

Informatikai Bizottság

Elnök: Czopf János központvezető (Eü. Informatikai Központ)

Titkár: Rendes Péter mérnök, informatikus (Eü. Informatikai Központ)

Tagok: Dr. Battyáni István egyetemi docens (Radiológiai Klinika), dr. Csernus Valér egyetemi tanár (Humán Anatómiai Intézet), Ferenci József gazdasági főigazgató-helyettes (Gazdasági Főigazgatóság), dr. Horváth Zsolt egyetemi tanársegéd (Idegsebészeti Klinika), dr. Juricskay István egyetemi docens (I. sz. Belklinika), dr. Kondákor István egyetemi adjunktus (Neurológiai Klinika), dr. Molnár Béla szakgyógyszerész (Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár), dr. Szekeres Júlia egyetemi tanár (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet)

Orvostikai Bizottság

Elnök: Dr. Kuhn Endre emeritus egyetemi tanár (Radiológiai Klinika)

Titkár: Dr. Krommer Károly egyetemi tanár (Onkoterápiás Intézet)

Tagok: Dr. Götz Frigyes egyetemi tanár (Urológiai Klinika), dr. Kajtár Pál egyetemi tanár (Gyermecklinika), dr. Losonczy Hajna egyetemi tanár (I. sz. Belklinika), dr. Trixler Mátyás egyetemi tanár (Pszichiátriai Klinika)

Fogorvosi Szak Operatív Bizottság

Elnök: Dr. Szabó Gyula egyetemi tanár (Fogászati Klinika)

Tagok: Dr. Olasz Lajos egyetemi docens (Fogászati Klinika), dr. Tóth Vilmos egyetemi docens (Fogászati Klinika), dr. Szekeres Péter irodavezető (Pályázati Iroda), dr. Krajczár Károly egyetemi tanársegéd (Fogászati Klinika)

Fogorvosi Szak Oktatási Bizottsága

Elnök: Dr. Szabó Gyula egyetemi tanár (Fogászati Klinika)

Tagok: Dr. Tóth Vilmos egyetemi docens (Fogászati Klinika), dr. Mérei Eszter egyetemi adjunktus (Fogászati Klinika), dr. Bán Ágnes egyetemi tanársegéd (Fogászati Klinika), dr. Rónai András egyetemi tanársegéd (Fogászati Klinika)

Hallgatók tagok: Bognár Veronika (IV. évf.), Babicsák Botond (V. évf.), Kerner László (V. évf.), Tóth András (V. évf.)

Habilitációs Tanács

Elnök: Dr. Lázár Gyula egyetemi tanár (Humán Anatómiai Intézet)

Alelnök: Dr. Fekete Miklós egyetemi tanár (Gyermecklinika)

Titkár: Dr. Kömvei József egyetemi docens (Élettani Intézet)

Tagok: Dr. Csernus Valér egyetemi tanár (Humán Anatómiai Intézet), dr. Dóczi Tamás egyetemi tanár (Idegsebészeti Klinika), dr. Karádi Zoltán egyetemi docens (Élettani Intézet), dr. Kránicz János egyetemi tanár (Ortopédiai Klinika), dr. Losonczy Hajna egyetemi tanár (I. sz. Belklinika), dr. Ludány Andrea egyetemi tanár (Klinikai Kémiai Intézet), dr. Nagy Géza egyetemi tanár (TTK), dr. Nagy Judit egyetemi tanár (II. sz. Belklinika), dr. Perjési Pál egyetemi docens (Gyógyszerészi Kémiai Intézet), dr. Pytel József egyetemi tanár (Fül-Orr-Gégészeti és Fej, Nyaksebészeti Klinika), dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet), dr. Tóth Gyula egyetemi tanár (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet)

Külső tagok: Dr. Balla György egyetemi tanár, dr. Bártfai György egyetemi tanár, dr. Ferencz Antal egyetemi tanár dr. Mándy Yvette egyetemi tanár, dr. Matolcsy András egyetemi docens, dr. Réthelyi Miklós egyetemi tanár

Állandó helyettesek: Dr. Gőcze Péter egyetemi docens (Szülészeti Klinika), dr. Gregus Zoltán egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Székely Miklós egyetemi tanár (Gerontológiai Tanszéki Csoport), dr. Vereczkei Lajos egyetemi tanár (Magatartástudományi Intézet)

Tudományos Bizottság

Elnök: Dr. Seress László egyetemi tanár (Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium)

Tagok: Dr. Emődy Levente egyetemi tanár (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet), dr. Decsi Tamás egyetemi docens (Gyermecklinika), dr. Gallyas Ferenc egyetemi tanár (Idegsebészeti Klinika), dr. Gőcze Péter egyetemi docens (Szülészeti Klinika), dr. Gregus Zoltán egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Hunyady Béla egyetemi tanár (I. sz. Belklinika), dr. Kovács Magdolna egyetemi docens (Humán Anatómiai Intézet), dr. Nagy Judit egyetemi tanár (II. sz. Belklinika), dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár (Kísérletes Sebészeti Intézet), dr. Szeberényi József egyetemi tanár (Orvosi Biológiai Intézet)

TDK Tanács

Oktatói tagok

Elnök: Dr. Decsi Tamás egyetemi docens (Gyermecklinika)

Tagok: Dr. Pintér Erika egyetemi docens (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Gőcze Péter egyetemi docens (Szülészeti Klinika), dr. Nyitrai Miklós egyetemi docens (Biofizikai Intézet)

Hallgatói tagok

Elnök: Papp Olivér (V. évf.)

Tagok: Cserepes Barbara (VI. évf.), Gaszner Balázs (VI. évf.), Horváth Gabriella (V. évf.), Solymos Andor (V. évf.), Kiss Balázs (IV. évf.), Liner Tamás (IV. évf.), Mikor András (IV. évf.)

Sajtóbizottság

Elnök: dr. Róth Erzsébet egyetemi tanár és
dr. Barthó Loránd egyetemi tanár

Állandó tag: Babarciné Stettner Lenke (Sajtóiroda)

Tagok: Az intézetek és klinikák igazgatói által megbízott képviselők.

KOLLEKTÍV ÁTGONDOLÁS SZÜKSÉGES

Válasz dr. Csernus Valér nyílt kérdésére

Dr. Csernus Valér egyetemi tanár az Orvostudományi Hírmondó 2003. november-decemberi számában a kar vezetéséhez nyílt levelet intézett, melynek utolsó bekezdésében a következő kérdést tette fel: „a jelenlegi dékáni vezetés milyen lépéseket tervez annak érdekében, hogy a megelőző orvostudomány és a magatartástudományok mihamarabb a korszerű orvos-oktatásban a megkívánt szintre jussanak?” A levélhez megjegyzésként Csernus professzor hozzáfűzi, hogy a levél tartalmát egyébként a Kari Tanács utolsó ülésén az „Egyebek” napirendi pontok témái között szeretne volna megtárgyaltatni.

A felvetett kérdéssel kapcsolatban jelen pillanatban azt tudjuk közölni, hogy az érintett intézetek vezetőivel már felvettük a kapcsolatot ez ügyben is. Ezen megbeszélések eredményeit korai lenne a Hírmondó olvasótáborával megosztani, annyi azonban már most bizonyosnak látszik, hogy komplex kérdéskörrel van szó. Csak kiragadott példaként szeretnénk megemlíteni, hogy Bajnóczky István professzor megkeresésével például már olyan intézet is jelezte az etika-oktatásban való részvételi szándékát, amelyik pedig tudottan, eddig nem vett részt ebben a tevékenységben. Mint tudjuk, a Szenátus 2003. december 17-i ülésén elfogadott konszolidációs csomagja több intézetet, köztük a Magatartástudományi Intézetet személyi állományán keresztül érinti, ebből fakadóan magának az intézetnek vélhetően belső átszervezésekkel is szembe kell néznie. Mindezekben a kiragadott példákön túlmenően is világosan kell látnunk azt, hogy a Csernus professzor által felvetett kérdéskör egy rendkívül komplex, több intézetet, vagy – esetlegesen még az sem kizárható, hogy – több kart is érintő kérdés, aminek átgondolásához több időre, alapos mérlegelésekre van szükség. Magától értetődő, hogy ezekről a problémákról a Kari Tanács értesülni fog, hiszen ezek nem csak dékáni hatáskörbe tartozó ügyek lehetnek.

Elsődlegesen ezek a körülmények vezették a dékáni vezetést, amikor nem az „Egyebek” napirendi ponthoz tartozónak ítélte annak súlyát. Mindazonáltal, a kari SzMSz nem zárja ki azt, hogy az „Egyebek” napirendi pontban bárki hozzászóljon és kezdeményezzen kérdésfelvetést, előzetes egyeztetés nélkül is.

Tisztelettel,

Pécs, 2004. január 22.

Dr. Sümeji Balázs dékán
Dr. Melegh Béla általános dékánhelyettes

Boldogabb új évet!

A következő írást a soron következő nagy felsőoktatási adminisztratív átszervezés motiválta, s persze sanyarú jelenlegi helyzetünk. Előrebocsátom: fő konklúzióm az, hogy nem (át)szervezgetni kellene, hanem megfelelő támogatást nyújtani; akkor talán valóban meg lehetne ítélni a felsőoktatás rendszerének teljesítőképességét.

Sajnos, az egymást követő kormányok közül egy sem akadt, aki a hangzatos frázisokon túl „a kiművelt emberfők” megbecsülésére és a tudomány támogatására valóban áldozott volna. A költségvetési keretszámok alapján ez 2004-ben sem lesz másként.

Sajnos karunk is mintha illúziókban ringatta volna magát abban a tekintetben, hogy mennyire verik majd el rajtunk a port egy olyan gazdasági deficitért, melyért döntően nem felelős. Ugyancsak alábecsültek tünik annak a jelentősége, hogy milyen nagy mértékben szükséges az Egészségtudományi Centrumra alapozott szemlélet és a karok közötti – különösen a centrumot alkotó karok közötti – jó viszony. Tavasszal, s a nyár folyamán még úgy tűnt, a leépítések talán elkerülhetők...

Szemelvények a készülő felsőoktatási törvénytervezetből (2003. december 8-i verzió):

Idézet a 2. oldalon levő bevezetőből: „1993. évi, sok szempontból alapvető fontosságú felsőoktatási törvényt követően hároméves szakmai előkészítő munka nyomán 1996-ban gyakorlatilag új felsőoktatási törvény született, amely az akkor defenzív helyzetben levő felsőoktatás számára megkísérelte megteremteni a rugalmasabb, hatékonyabb működés, fejlődés jogszabályi alapjait. 1998-ban a felsőoktatás fejlesztését célzó világbanki kölcsön aláírásával pénzügyi vonatkozásban is támogatást kapott ez a reform. A szakmai, jogi és pénzügyi oldalról egyaránt előkészített, 4 évre tervezett program egyes elemei megvalósultak (intézményi integrációk, diákhitel-rendszer, hallgatói létszámnövekedés), mások elmaradtak (világbanki kölcsönből átfogó infrastrukturális fejlesztés, intézményi működés reformja, valódi normatív finanszírozás).”

Az ember ne menjen golyóbis és fegyver nélkül offenzívába! Az idézetek szerint a világbanki kölcsönből finanszírozandó programok közül „csak” a legfontosabb részek nem valósultak meg... merthogy a diákhitel rendszert talán ki lehetett volna építeni az adott keretek között is. Nagyon remélem, hogy kormányunk javítani, s nem rontani fogja a diákhitel feltételeit, azaz a kamatemelés híre nem valós!

Az is megjegyzendő, hogy az orvosképzés közben még az Egészségügyi Minisztériumtól az Oktatásügyihez került. Ez sem ment zökkenők nélkül...

Az egyetemi integráció végrehajtása a világbanki kölcsönhöz jutásnak fontos eleme volt. Az integráció erős központi beavatkozásra jött létre, hiszen az intézmények jelentős hányada ezt nem akarta. Ezt követte az Orvos- és Egészségtudományi Centrumok létrehozása, ami a három vidéki orvosképzési centrumban háromféleképpen valósult meg, jelezve az előkészítés színvonalát.

Kijelenthető, hogy a magyar felsőoktatás egésze, de különösen az orvosképzés az elmúlt évtizedben a folyamatos kísérletezgetés tárgya volt. Az eredmény megkérdőjelezhető.

Magam úgy vélem, hogy egységes koncepcionális fejlesztés három fő ok miatt nem valósulhatott meg. Ezek közül az első az, hogy az egészségügyi szaktárcának igenis komoly beleszólása kell hogy legyen az orvosképzésbe, hiszen ez a képzési forma nem választható el a konkrét diagnosztikus és gyógyító tevékenységtől. Az orvosképzés nem minisztériumi presztízskérdés, hanem alapvető nemzeti ügy egy olyan országban, ahol a népesség egészségi

állapota Európában az utolsók között van.

A második probléma a négyévenkénti kormányváltás. Ha megvizsgáljuk az orvosképzést érintő nagy változásokat, akkor minden kormányzati ciklusra jut egy. Igazából nincsen idő adaptálódásra, a rendszer bejáratódására, mert máris itt van a újabb kormány és az újabb világmegváltó adminisztratív átalakulás. Véget kellene vetni a „permanens forradalom” állapotának. Ez egyben a takarékoskodásnak is fontos eleme.

A harmadik ok a forráshiány: újra idézem, hogy a Világbanki Hitelből mi nem valósult meg: „*átfogó infrastrukturális fejlesztés*”. Másik idézet ugyanonnan „...*a rendszer alapvetően alulfinanszírozott (jelenleg a költségvetési támogatás reálértéke az 1991. évinek az 50%-a, az egy nappali hallgatóra jutó támogatás az egy főre jutó GDP 55%-a – szemben az 1990. évi 107%-kal, miközben az egyenértékű hallgató/oktató arány kétszerese az 1990. évinek).*”

Megismételtem: az, hogy az átfogó infrastrukturális fejlesztés nem valósult meg, valójában azt jelenti, hogy a felsőoktatási reform lényege nem valósult meg. Ugyanakkor a rendszert egyre inkább tökehiányossá tette a fokozódó alulfinanszírozás. Ez egyúttal a problémák gyökere. Ezért kényszerült a kormányzat arra, hogy az európai integráció és a bolognai folyamat ügyén valójában a kötelezettségek tekintetében „bedobja a törölközőt”. Azt majd a privát szektor venné fel..? Most már szó sincsen átfogó infrastrukturális fejlesztésről.

A csatlakozás kapcsán arról is kellene szót ejteni, hogy az EU átlagában a GDP mekkora hányadát fordítják felsőoktatásra és kutatás-fejlesztésre?! Különösen aktuális ez akkor, amikor pl. Schröder kancellár a német gazdaság talpraállítását éppen a felsőoktatásba és K+F tevékenységbe történő növekedő állami befektetéstől várja. Nálunk ugyanakkor az átszervezések és alulfinanszírozottság állandó bizonytalansága a mindennapi valóság.

Furcsa módon a javaslat a tulajdonosi szerepkörből való kivonulással együtt az egyetemi autonómia csökkentésére is kísérletet tesz!

Ezért írja azt a törvénytervezet bevezetője, hogy nem valósult meg az „*intézményi működés reformja*”. Tehát az intézményi működés reformja az, hogy „...*kettéváljak a napi tanulmányi, oktatási és tudományos ügyek kezelése, valamint a stratégiai jellegű, szerkezetátalakítást is igénylő kérdések kezelése; a csúcson az IT (igazgatótanács) áll; stratégia tekintetében ennek van alárendelve a menedzsmentet vezető rektor és az akadémiai ügyekben illetékes szenátus elnöke.*”

Stratégiai irányokról, fejlesztésekről, a beruházásokról, a pénzügyekről egy igazgatótanács (IT) dönt, (melynek tagjai a társadalmi-gazdasági élet felkészült szakemberei, prominens képviselői). Az IT választja ki a rektort... az állam az IT-be legfeljebb az egy (1) fővel csökkentett taglétszám 50%-át delegálja.”

Magyarra fordítva: fuccs az egyetemi autonómiának! A jövőben az aktuálisan győztes párt (koalíció) irányítja az egyetemeket. Várható, hogy a jövőben a rektorok ugyanúgy cserélődnek, mint a TV-elnökök. Azt hiszem, nyugodtan kijelenthető – a tapasztalatok tükrében is –, hogy az állami felügyeletnek ez a formája megkér-

dőjelezhető.

Egyet lehetne érteni ugyanakkor azzal, hogy egy, a tervezett IT-vel összevetve erősen csökkentett hatáskörű, tekintélyes társadalmi kuratórium segítse – felügyelje, de semmiképpen ne irányítsa – az egyetemeket. Ennek kapcsolódni kellene ahhoz az irányítási rendszerhez, amit Európában a régió jelent! Erről a tervezetben szó nincsen.

„A rektor az intézmény vezetője és képviselője, a munkáltatói jogok gyakorlója, kinevezések, szerződések aláírója. Egy személyben felelős az IT által meghozott döntések végrehajtásáért, az intézmény hatékony működéséért. Személye kikerülhet az adott intézmény oktatói/kutatói közül, de más hazai vagy külföldi felsőoktatási intézmény munkatársaiból vagy más, a feladatra alkalmas személyek köréből is. A felsőoktatás iránti elkötelezettség, affinitás és a bizonyított sikeres vezetői képesség, nyelvtudás szükséges feltétel, tudományos fokozat megléte előnyös.”

Már elnézést, de a tisztelt törvényalkotó nem cseréli-e össze a rektort egy „feltuningolt” menedzserrel? Ezek után az IT szinte azt nevez ki rektornak, akit akar. Valójában az akadémiai jogkörök pedig a Szenátushoz, ill. annak az elnökéhez tartoznának! Szemben a törvényjavaslat-alkotóval úgy gondolom, hogy a rektor személyében kell, hogy egyesítse az akadémiai jellegű és a menedzsmenttel kapcsolatos feladatokat. Személyes tapasztalatom arra utal, hogy egy személyben és a hozzá kapcsolódó intézményben kell, hogy egyesüljön az a tudás, ami az ilyen típusú döntések meghozatalához és menedzseléséhez szükséges. Ugyanis sem a rektor, sem a Szenátus elnöke nem fog kellő jogkörrel rendelkezni ahhoz, hogy akár a jelenlegi szinten vigyék az ügyeket.

A szándékosan forráshiányos és elismerten „intézményi reform” nélkül hagyott egyetem persze gazdasági gondokkal küzd. Ezt viszont felhasználják érvként az egyetemi autonómia felszámolására.

Ugyan a törvénytervezetben ennek az ellenkezője szerepel, ismételt az egyetemi autonómia megerősítéséről ír, miközben az egyetemeken a „divide et impera” elvet alkalmazza. Országos szinten még két közbülső testületet, a Felsőoktatási Tudományos Tanácsot és az Akkreditációs Bizottságot helyezi az egyetemek fölé: *„Két jelentős önállósággal bíró felsőoktatási közbülső testület végzi az állami és szakmai feladatok szervezeti szétválasztásával az elsődlegesen szakmai feladatokat: a felsőoktatás finanszírozásával, fejlesztésével és a fejlesztés monitorozásával kapcsolatos feladatok az FTT, míg a minőségvizsgálatokkal és minőségfejlesztéssel kapcsolatos értékelési és szaktanácsadói feladatok a MAB hatáskörébe kerülnek. A hitelesítéssel kapcsolatos hatósági funkciót egy oktatási minisztériumi hivatal látja majd el.”*

Hát ez így már sokkal egyszerűbbnek tűnik: az irányítási organogram most már megfelel a helyzet komolyságának és bonyolultságának. A minisztériumban bizonyára nagy leépítések várhatók, hiszen a közbülső testületek és az IT-k számos feladatot átvesznek...

Azért van egy-két apróság, ami a törvénytervezetből kimaradt. Először is, miként kompenzálja az állam az alulfinanszírozottságot? Ez teljesen érthetetlen, hiszen a bevezetőben – helyesen – ezt jelölték meg a bajok fő okának! A tervezet részletesen foglalkozik a normatív támogatás eltérő súlyozásával, szóval most már ugyanabból a pénzből kutatás-fejlesztést is kellene végezni.

„Az új helyzetben a jelenlegihez képest az állam szerepvállalásának súlypontja az intézményfenntartói, szolgáltatói és tulajdonosi, valamint megrendelői szerepkörök között a korábbiakhoz képest eltérően oszródik meg. A szolgáltatások megrendelőjeként a közpénzek felhasználásának, illetve a közvagyon hasznosításának tör-

vényességét és hatékonyságát biztosító szerepkör válik dominánssá, míg a fenntartói szerepkör háttérbe szorul.”

Úgy gondolnánk, hogy a fenntartó elsősorban érdekelt a hasznosítással és hatékonyság biztosításával kapcsolatban... Ki lesz a fenntartó? Közhasznú Társaságok? (Lásd Pálincás József cikkét a Magyar Nemzet január 10-i számában! Lásd Sajtószemle 46. o.)

Ugyan a törvényjavaslat korábbi verziói sokan megmosolyogtak, arról most már a Felsőoktatási Tudományos Tanács véleményét is kikérték (<http://www.ftt.hu/CSEFTTT.html>). Ez a vélemény körültekintően és óvatossággal azt sugallja, hogy a kiindulási helyzet értékelésével egyetért, de az átalakítás csaknem minden pontjában óvatosságot ajánl. Ugyancsak felhívja a figyelmet arra, hogy a tervezett átalakítás jelentős többletkiadással jár.

Saját konklúzióm a következő: a tervezet készítőinek a diagnózis helyes, amennyiben a tőkehiányt és az infrastrukturális fejlesztések elmaradását jelölik meg a felsőoktatás alapproblémájának. Gond az, hogy pénzt nem, csak igen drága átszervezést, túlbonyolított és politikai áramlatokra túlérzékeny irányítási rendszert akarnak alkotni. Azzal együtt, hogy az integráció valószínűleg szarvashiba volt – ahogyan maga a javaslattevő jelzi: sok helyen csak névtáblacsere –, hagyni kellene az egyetemeket, hogy maguk töltsék meg tartalommal a szervezeti integrációt, támogatni kellene az egyetemeket, nem radikálisan átszervezni! Az európai felsőoktatási térséghez történő csatlakozást kis kiigazításokkal és megfelelő tartalékalapok létrehozásával is el lehetne érni.

Dr. Miseta Attila

Megalakult az OEC Szak- és Továbbképző Bizottsága

Az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum elnökségének döntése alapján 2003 novemberében megalakult a Szak- és Továbbképzési Bizottság. A 15 tagot magában foglaló bizottság alapfeladata a posztgraduális képzés jelenlegi két területének – a szakorvosképzésnek, valamint az orvosok folyamatos továbbképzésének – felügyelete egyetemünkön. A bizottság tagjait a centrum elnöke kérte fel a közreműködésre azzal, hogy a centrum tanácsának szavazással kell megerősíteni a bizottság megalakítását, illetve tagösszetételét. A bizottság elnöke dr. Bellyei Árpád egyetemi tanár, a Szak- és Továbbképző Központot felügyelő centrumelnök-helyettes. A tagokat úgy kérték fel, hogy a szakképzés széles spektrumának képviselői – számos grémiumvezető – mellett a régióknhoz tartozó kórházak, a Rezidens Szövetség, valamint a Szak- és Továbbképző Központ illetékes aktív szerephez jusson a bizottsági munkában.

A bizottság eddig két ülést tartott. A megtárgyalt napirendi pontok között jelentős szerepet kapott a Szak- és Továbbképző Központ gazdasági helyzetének elemzése, a szakképzés – ezen belül elsősorban a központi gyakorlati időszak – finanszírozása, valamint a képzőhelyek akkreditációjának felülvizsgálata. Az orvosok folyamatos továbbképzésével összefüggő téma megtárgyalását a bizottság a közeljövő feladatai között tartja számon.

Biró Gábor

Szak- és Továbbképző Központ

ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK A SZÍVSEBÉSZETI KLINIKÁRÓL

SZAKAMBULANCIÁK FORGALMA – 2003

Szívsebészeti	Kardiológiai	Preoperatív	Pacemaker	PTCA gondozás
1972	10427	676	2661	259

AMBULANCIÁN VÉGZETT FŐBB VIZSGÁLATOK MEGOSZLÁSA 2003

EKG	ABPM	HOLTER	ERGO METRIA	ECHO TTE	ECHO TEE	VÉRVÉTEL
15575	1479	1651	4561	13001	226	5137

Az echocardiographiás adat az ambulancián végzett vizsgálati szám, mely nem tartalmazza a Szívgyógyászati Klinika osztályain történt vizsgálatokat, valamint a műtői intraoperatív transoesophageális vizsgálatokat.

Coronaria műtétek összesen	823
OFF-PUMP coronaria műtétek	96
Mammaria felhasználás %	67
Billentő műtét összesen	132
Billentő + CABG összesen	90
Veszélytelen szívhibák	10
Aorta asc., ív, desc. műtét	4
Szívátültetés	0
Egyéb műtét	5
IABP kezelés	88
Összes szívűtét	1064
Exit	19
Mortalitás	1,79
CAB az összes százalékában	77,3
OFF-PUMP CAB százalékában	11,7

ELEKTROFIZIOLÓGIAI VIZSGÁLATOK 2003-BAN

BEKÜLDŐ DIAGNÓZISOK

SSS	AVB	AV blokk	AV Parox	Flutter I	Flutter A atípusos	PSVT	WPW	RVOT	NSVT	VT	VF
9		1	22	28	1	102	20	23	58	2	4

ELEKTROFIZIOLÓGIA EREDMÉNYEK, KEZELÉSEK

Ablacio	SSS	AF	IST	Flutter I	Flutter atípusos Flutter A	AVRNT	AVRT
179	7	24	4	32	5	58	17

AT	AV bl.	AVA	AV mod	AVM	RVOT	NSVT	VT	VF	VTA NSVT v. VT ablacija	negatív
7		3		1	22	21	11	3	0	42

ÖSSZESÍTÉS, SPECIÁLIS BEAVATKOZÁSOK

EP vizsgálat	Ablacio	CARTO	Lasso	Thermocol	Transseptalis
270	179	30	22	46	40

HAEMODINAMIKAI LABORATÓRIUMBAN VÉGZETT VIZSGÁLATOK 2003-BAN

CORONAROGRAPHIA, PTCA

Coronarographia	PTCA
4870	1308

PACEMAKER- ÉS PACEMAKER ELEKTRODA-BEÜLTETÉS 2003-BAN: 578

Az információs kultúráért

címmel tartottunk 2003 novemberében „alapozó tréninget” a PTE OEC Könyvtárában. Célunk, hogy szervezett formában az elektronikus információhordozók használatára buzdítsunk, ösztönözzünk minden érdeklődőt, akik eddig csak a nyomtatott formátumokat választották.

A Pécsi Tudományegyetem Könyvtára honlapján keresztül (www.lib.pte.hu) számos elektronikus adatbázist kínál az egyetem dolgozói számára. Az adatbázisok egy részét vásárlás útján,

másik részét konzorciumi tagság révén biztosítják.

Az alapozó tréning során azokat az adatbázisokat emeltük ki, melyek tapasztalataink szerint vagy a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot, vagy amelyek fulltext-es hozzáféréseket tartalmaznak. A 120 perces foglalkozásokon csupán az adatbázisok főbb jellemzőit, a belépéshez szükséges tudnivalókat és az egyszerű keresések mikéntjét mutattuk be, illetve próbálhatták ki a jelenlévők.

A résztvevők számára emlékeztetőnek, az érdeklődők számára pedig ízelítőnek szánjuk az alábbi „csokrot”:

OPAC (<http://aok.lib.pte.hu/corvina/opac/wpac.cgi>)

A PTE XII. Családorvosi Mentortalálkozója

2003. november 28-29-én került megrendezésre a PTE XII. Családorvosi Mentortalálkozója, amely az elnevezésével ellentétben első alkalommal, rendhagyó módon nem Pécsen, hanem kihelyezett helyszínen, a Szombathely melletti Vépén került megrendezésre. A találkozó a pécsi Családorvosi Intézethez tartozó oktató családorvosok vettek részt, zömmel Pécs és Baranya megye területéről, de érkeztek kollégák az egész Dunántúlról, sőt az Alföld és Budapest vonzáskörzetéből is. Körülbelül 80 kolléga gyűlt össze az oktatói továbbképzésre.

A találkozót *dr. Prugberger László* szombathelyi családorvos-mentor, házigazda és *dr. Nagy Lajos*, a PTE Családorvostani Intézet igazgatója nyitották meg. Mellettük köszöntötte a résztvevőket *dr. Ipkovich György*, Szombathely város polgármestere és *Varga Gyula*, Vép község polgármestere is. Ezt követően *Gyarmati Norbert*, Szombathely város Önkormányzata Egészségügyi Bizottságának irodavezetője köszöntött bennünket és tartott rövid beszámolót Szombathely és környéke egészségügyi rendszerének helyzetéről.

A mentorkurzus az „Egészségügy és a családorvosok helyzete az európai uniós csatlakozás küszöbén” című téma köré épült föl. Ennek keretében tartott előadást *dr. Balogh Sándor*, az Országos Alapellátási Intézet főigazgatója „Az európai uniós integráció kihívásai” címmel, majd *dr. Füredi Gyula* családorvos, miniszteri főtanácsos „Az alapellátás információs egysége hogyan illeszkedik az Eü. Minisztérium-OEP-ÁNTSZ rendszeréhez?” című előadását hallgattuk meg.

Az ebédet követően az első plenáris ülés keretében *dr. Bán Il-dikó* intézeti orvos tartott beszámolót mentoraink 2002/2003. évi oktató munkájának értékeléséről. Az előadásból kiderült, hogy a korábbi évekhez hasonlóan a hallgatók mind az I., mind a VI. évfolyamon rendkívül pozitívnak és hasznosnak értékelik a családorvosi praxisgyakorlatokat, különösen az első éveseknél szemléltetformáló ereje nagyon nagy.

A délután folyamán intézetünk oktatóinak vezetésével műhelymegbeszélésekre, paralell kiscsoportos foglalkozásokra került sor a következő témakörökben:

1. A szakképzés és továbbképzés helyzete, feladatai (*dr. Rinfel József, dr. Trompos Katalin*)
2. A rezidensek felkészítése az önálló praxisvezetésre (*dr. Bíró Ferenc, dr. Várbíró István*)
3. Valóban rossz az orvosi kommunikáció? (*dr. Végő Mária, dr. Csikós Ágnes*)
4. Bálint csoport: problémás esetek megbeszélése (*dr. Dormán*

Hajnalka, dr. Heim Szilvia)

5. A rezidens is ember. Apuka mint mentor (*dr. Blasszauer Béla, dr. Stéger Miklós*)

Az ezt követő plenáris ülésen a kiscsoportok egy-egy tagja összefoglalta a többi résztvevőnek a műhelymegbeszélések munkáját, eredményeit.

A következő blokkban a gyógyszeres terápia aktuális kérdései kerültek terítékre. *Dr. Hubert János* családorvos a „Kalcium csatorna-gátlók szerepe a háziorvosi gyakorlatban” című és *dr. Kempler Péter* „Tallózás a diabetológia és kardiológia határterületén” című előadásait hallgattuk meg.

A Szakmai Kollégium ülését követően a résztvevők „Péntek esti láz” címszó alatt egy nagyon kellemes, borkóstolóval egybekötött táncos vacsorán vettek részt.

A mentortalálkozó második napján burgenlandi szakmai látogatásra került sor. A programvezető *dr. Garda Károly*, a MOK Külügyi Bizottságának alelnöke volt. Különbuszok szállították a résztvevőket Ausztriába, ahol három háziorvosi praxist tekintettünk meg. Az osztrák családorvos kollégák szívélyes vendégszeretettel kalauzoltak bennünket végig „birodalmukon” és készséggel válaszoltak a magyar kollégák kérdéseire. Mindhárom háziorvosi rendelő tágas, több helyiségből álló intézmény, kulturált, elegáns, emberi léptékű berendezéssel. Inkább hasonlítottak kellemes szállodához, mint orvosi rendelőhöz. A szakmai felszereltség mindenütt rendkívül széleskörű, újszerű, úgymond irigylésre méltó volt. Valamennyi rendelőben külön recepció fogadja a nővér a betegeket és irányítja őket a megfelelő helyre. Mindhárom helyen találkoztunk külön fizioterápiás helyiséggel, sőt az egyik családorvosi rendelőben korszerű ultrahang- és ergometriás berendezés is volt.

A praxislátogatás után egy hangulatos burgenlandi étteremben vendéglátóink egy rövid előadás keretében összefoglalták az osztrák háziorvosi szolgálat rendszerét, finanszírozását és sajátosságait, majd válaszoltak a még felmerülő kérdésekre. Ezt követően egy nagyon finom, jó hangulatú ebéddel láttak vendégül bennünket. Így nagyon jó szájízzel indultunk haza Magyarországra és zárult a XII. Családorvosi Mentortalálkozó.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Családorvostani Intézet vezetésének, *dr. Várbíró István* mentorkoordinátornak, az intézet munkatársainak, valamint a szombathelyi és osztrák szervezőknek a sok munkáért és a jól sikerült kurzus megszervezéséért.

Dr. Heim Szilvia
egyetemi tanárgégéd, családorvos

A PTE OEC Könyvtára elektronikus katalógusa, mely elvezését az angol Online Public Access Catalog kezdőbetűiből kapta. Nem csupán a könyvtár, az intézetek, a klinikák állományát képező könyvek, folyóiratok adatait tartalmazza, de a teljes szövegű cikkek elérését is segíti a nap 24 órájában. A „cím” mezőbe kell beírni a folyóirat teljes címét, vagy annak egy szavát. A „keresés” parancs kiadása után kapott találati halmazból választható ki a keresett rekord, mely tartalmazza azt az URL címet, ahonnan a folyóirat elektronikus formában olvasható, letölthető.

EISZ (<http://eisz.om.hu>)

Az Oktatási Minisztérium és a Pécsi Tudományegyetem között 2001. december 17-én megkötött megállapodás értelmében 2001. szeptember 4-2004. december 31-ig használhatók az Elsevier Science Tudományos Kiadó adatbázisai. Sikeres regisztráció után érhetjük el pl. a Science Citation Index elektronikus verzióját, vagy a ScienceDirect fulltext-es adatbázist.

EBSCO (<http://www.lib.pte.hu/misc/ebSCO.htm>)
(Lásd [túloldalt](#), [fönt](#))

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és az EBSCO Publishing információszolgáltató között 2003-ban kötött szerződés értelmében tizenkét adatbázishoz több mint 7000 folyóirat kapcsolódik. Az orvos- és élettudományok területén kutató szakemberek a MEDLINE EBSCO host-on keresztül mintegy 1500 online folyóiratot tanulmányozhatnak.

Az OVID MEDLINE

(<http://gateway.ovid.com/autologin.html>)

adatbázishoz az OVID szolgáltató honlapján keresztül férhetünk. Legnagyobb előnye, hogy a PTE Könyvtára által megvásárolt LinkSolver szoftver segítségével mindazon elektronikus folyóirat hozzáférhető, mely valamilyen módon könyvtárunk rendelkezésére áll.

MOB (<http://www.medinfo.hu>)

Az Országos Egészségügyi Információs Intézet és Könyvtár honlapján keresztül érhető el. Sajnos a Magyar Orvosi Bibliográfia elektronikus változata sem tartalmaz teljes szövegű dokumentumokat. Egyetlen magyar nyelvű orvosi adatbázisként mégis beszélnünk kell róla annál is inkább, mivel szolgáltatója – a MEDINFO – honlapja számos magyar nyelvű orvostudományi szaklap URL címét is tartalmazza.

Az alapozó tréninget az ÁOK és oktató kórházainak munkatársai számára hirdettük meg. A jelentkezők közül 21 alkalommal összesen 167 főt (87 % orvos) tudtunk fogadni, tekintettel számítógépeink, illetve az adatbázisokat egyszerre használni tudók limitált számára. A foglalkozások végén kitöltött kérdőívekből kiderül, hogy a résztvevők csupán 77 %-a rendelkezik munkaideje alatt korlátlan számítógépes hozzáféréssel. Közülük az alábbi adatbázisokat használják rendszeresen:

OPAC	22,0 %
EISZ	17,0 %
EBSCO	1,2 %
OVID MEDLINE	11,0 %
MOB	3,6 %
mindet	1,2 %

A megkérdezettek 94 %-a nagyon hasznosnak tartotta a tréninget és szeretne mélyebben is megismerkedni a fulltext-es adatbázisokkal.

Azok, akik kedvet kaptak a PTE OEC Könyvtára ezen új szolgáltatásához, további felvilágosítást kaphatnak az 536000/1549-es melléken.

Gracza Tünde

tunde.gracza@aok.pte.hu

A PTE Szenátusa 2003. novemberi ülésén az ÁOK konszolidációs tervét (Lásd 5. oldal) olyan határozati javaslatlal egészítette ki, amely az ÁOK-t azonnali közalkalmazotti jogviszonyok megszüntetésére kötelezte.

A határozat ellen a PTE Közalkalmazotti Tanácsa és az ÁOK EFK OEC Szakszervezeti Bizottsága kifogással élt a PTE rektoránál.

A kifogás eredményeként az ÁOK vezetése és az érdekképviselő a vonatkozó törvényeknek megfelelő megállapodást kötött, melyet a PTE Szenátusa 2003. decemberi ülésén elfogadott.

MEGÁLLAPODÁS

A PTE ÁOK konszolidációs tervéhez és az azzal összefüggő létszámleépítéssel kapcsolatos intézkedési terv

1. Megállapodó felek kölcsönösen érdekeltek abban, hogy az ÁOK konszolidációs terve a kar gazdasági helyzetének javítását eredményezze.
2. Kívánatosnak tartják, hogy a Szenátus határozatában a kar konszolidációjának végrehajtása során az alábbiakat vegye figyelembe.
3. A közalkalmazotti jogviszonyok megszüntetése jogszerűen történjen, és lehetőség szerint senki ne kerüljön elbocsátásra.
4. A szenátusi határozatban elrendelt létszámleépítés azonnal, a „fűnyíró”-elv szerint nem hajtható végre, a létszám ne haladja meg a 30 főt.
5. A kar alapvető oktatási, kutatási feladatai nem sérülhetnek.
6. Az intézkedések az intézetek működőképességét ne veszélyeztessék.
7. Az alapfeladatok ellátása érdekében a továbbfoglalkoztatást elsősorban az érintettek köréből kell megoldani.
8. Az intézkedés humánus módon, az érintettekkel előzetes konzultáció alapján történjen.
9. Készüljön folyamatosan elemzés az aktuális helyzet értékelésére.
10. Készüljön konkrét számítás alapján feladatterv a hiányok mielőbbi megszüntetésére.

Pécs, 2003. december 9.

*Dr. Sümegei Balázs egyetemi tanár
az Általános Orvostudományi Kar dékánja*

*Dr. Csere Tibor
a PTE Közalkalmazotti Tanács elnöke*

*Illés József
az ÁOK EFK OEC Szakszervezeti Bizottság titkára*

Tájékoztató a 2004. január 1-jétől hatályba lépő legfontosabb SZJA-, ill. ÁFA-változásokról

1) Az oktatásból (SZJ. 80.) az alábbiak tárgyi adómentesek:

- köz- és felsőoktatás;
- felnőttképzésből az OKJ-ben meghatározott szakképesítést adó képzés;
- a felnőttképzési törvény szerint szervezett és akkreditált képzés, továbbképzés;
- jogszabályban meghatározottak szerint szervezett képzés, továbbképzés, ill. szakvizsgára történő felkészítés – ideértve az ezekhez kapcsolódó vizsgáztatási tevékenységet is;
- államilag, ill. nemzetközileg elismert nyelvvizsga-bizonyítvány kiadásának alapjául szolgáló nyelvvizsgáztatás;
- a nemzetközi szerződés alapján Magyarországon működő külföldi kulturális intézetek által folytatott oktatási tevékenység.

Fentiekben meghatározott oktatás, képzés, vizsgáztatás megvalósításához közvetlenül nyújtott oktatási, képzési, vizsgáztatási tevékenység (alvállalkozóként, azaz beszámoló tanárként részt vevő adóalanyok) is tárgyi adómentes. Ezzel a változással gyakorlatilag a 2003. július 1. előtti állapot áll vissza.

2) Az iskolarendszerű képzésben részt vevő munkavállalóink tandíjának, költségtérítésének a PTE által fizetett része adóköteles összevonandó jövedelem lesz.

Az adófizetési kötelezettség (SZJA, nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási járulék, munkavállalói járulék, max.: 51,5 %) a magánszemélyt terheli, a járulékfizetési kötelezettség a munkáltatót (tb-járulék, EHO, kb.: 32 %). A fentiek vonatkoznak a keret-átterheléses tandíjfizetésekre is. A tanulmányi szerződéseket felül kell vizsgálni.

3) ÁFA-változások

A 0 % kulcs 5 %-os mértékre, néhány kivételtől eltekintve a 12 % kulcs 15 %-ra változik, a 25 %-os kulcs marad. A tárgyi adómentes szolgáltatások körébe be-, illetve visszakerült az ingatlan bérbeadása (kivéve lakóingatlan), a beszámoló oktatási szolgáltatás.

4) Állami támogatással finanszírozott adóköteles tevékenységre az ÁFA-levonás lehetősége megszűnik, legfeljebb csak arányossággal igényelhető vissza ÁFA (kb. 3 %).

5) Természetbeni juttatás, reprezentáció, adómentesen elszámolható költségek köre, mértéke változott. E területen megváltozott a jogszabály szemlélete is.

A jogszabályoknak megfelelő kifizethetőséghez az eddiginél több információra lesz szükség. A kapcsolódó ügyvitel kialakítása folyamatban van.

A fent felsorolt elemek a változások szűk körét mutatják be. Részletesebb (de nem mindenre kiterjedő) anyagot is készítünk, kiküldése hamarosan várható.

Dr. Kisbánné Karis Ilona
gazdasági főigazgató

A PTE GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓSÁG HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁSI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓJA A 2004. ÉVI ADÓZÁSSAL ÉS TB-JÁRULÉKKAL KAPCSOLATBAN TÖRTÉNT VÁLTOZÁSOKRÓL

A teljesség igénye nélkül szeretnénk tájékoztatást adni azokról a jogszabályi változásokról, amelyek a munkavállalókat érintik.

Adótábla

0–800 000 Ft		18 %
800 001–1 500 000 Ft	(144 000 Ft) + 800 000 Ft feletti rész	26 %-a
1 500 001–	(326 000 Ft) + 1 500 000 Ft feletti rész	38 %-a

Adójóváírás

Az adójóváírás jogosultsági határa az adósávok emelkedése ellenére sem változik, 1 350 000.- Ft marad. Az adójóváírás továbbra is a munkabér 18 %-a, de legfeljebb havi 9000 Ft.

Hasonlóan a 2003. évi szabályozáshoz, a jogosultsági határ feletti jövedelemre az adójóváírás fokozatosan szűnik meg: akinek az éves bevallott (elszámolt) jövedelme meghaladja a jogosultsági határt, de nem éri el az 1 950 000.- Ft-ot, annál az adójóváírás összege a bér 18 százaléka, de legfeljebb jogosultsági hónaponkénti 9000 forint, csökkentve a jogosultsági határ feletti jövedelem 18 %-ával.

Ha az éves bevallott (elszámolt) jövedelem meghaladja a jogosultsági határ 600 000 forinttal növelt összegét, akkor adójóváírás nem jár.

Új elem 2004-ben a minimálbér (53 000 Ft) adómentesítésére létrehozott kiegészítő adójóváírás – legfeljebb havi 540.- Ft –, amely évi 720 000.- Ft jövedelemig érvényesíthető. Ha a magánszemély jövedelme meghaladja a 720 000.- Ft-ot, de a 756 000.- Ft-ot nem éri el, az adójóváírás egyenlő a kiegészítő jogosultsági határ feletti jövedelem 18 %-át meghaladó részével. A kiegészítő adójóváírás havi 50 000–60 000.- Ft közötti jövedelemre vehető igénybe, de az esetleges előre nem látható kifizetések miatt nem célszerű évközben kérni a figyelembevételét az adóelőlegnél.

Pl.: havi 53 000.- Ft esetén: számított adó: $53\,000 \cdot 18\% = 9\,540$.- Ft
Adójóváírás: 9 540.- Ft
Levonandó adó: 0 Ft;

havi 60 000.- Ft esetén: számított adó: $60\,000 \cdot 18\% = 10\,800$.- Ft
Adójóváírás: 9 540.- Ft
Levonandó adó: 1 260.- Ft

Figyelem! A munkáltató az adójóváírást a 2004. évtől csak annál a dolgozónál alkalmazhatja, aki azt írásban kéri. Amennyiben a dolgozó jövedelme eléri a jogosultsági határt, a munkáltató az adóelőleg megállapításakor már nem veheti figyelembe az adójóváírást. Január hónapra csak a 2004. január 20-ig beérkezett bejelentéseket tudjuk elfogadni.

Családi kedvezmény

Kiseb változások a családi kedvezményben is megjelennek. (Korábbi változások: A 2001. évi módosítás során a törvény bevezette a kedvezményezett eltartott és az eltartott fogalmát. A *kedvezményezett eltartott* az a személy, gyermek, akire tekintettel a szülők családi pótlékot kapnak, vagy az, aki saját jogán kapja, aki rokkantsági járadékban részesül, illetve ide kell érteni a magzatot is. Adókedvezmény igénybevételére ők jogosítanak.

Eltartott az a gyermek, aki után a szülő családi pótlékot már nem kap, de a családtámogatásról szóló törvény szerint a családi pótlék összegénél beszámítanak. Ilyen például az az eltartott, aki közoktatási intézmény tanulója vagy felsőfokú oktatási intézmény első ok-

levelet szerző hallgatója és **rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik**. 2003-tól eltartottnak számít a felsőoktatási intézmény első akkreditált felsőfokú iskolarendszerű szakképzésben résztvevő hallgatója is. Ők az adókedvezmény megállapításakor a létszámba beleszámítanak, de adójóváírás utánuk nem érvényesíthető.)

Az adókedvezmény mértéke nem változott,

1 eltartott esetén havi 3 000.- Ft/fő,

2 eltartott esetén havi 4 000.- Ft/fő,

3 eltartott esetén havi 10 000.- Ft/fő,

minden további gyermek esetén havi 10 000.- Ft/fő.

Családi kedvezményt csak akkor lehet levonni az adóból, ha az adóbevallásban minden eltartott adóazonosító adatait feltüntették.

A családi kedvezményt a nevelési ellátásra jogosult magánszemély, a várandós nő, illetve a vele közös háztartásban élő házastárs érvényesítheti.

2004 évtől a házastársak, élettársak év közben is megoszthatják a családi kedvezményt, amennyiben az év elején nyilatkoznak, hogy havonta összegszerűen milyen megosztásban kívánják igénybe venni a családi adókedvezményt.

A családi kedvezményt a munkáltató automatikusan alkalmazza azoknál a dolgozóknál, akik részére nevelési ellátást folyósít. Ha mégsem kívánja ezt igénybe venni, kérjük az általunk kiadott nyomtatványon ezt jelezze.

Akik részére nem a munkáltató fizeti az ellátást, és igénybe szeretné venni a kedvezményt, szintén nyilatkozniuk kell.

Nyugdíjjárulék kedvezménye

Megszűnik a nyugdíjjárulékhoz és a magánnyugdíjpénztári tagdíjhoz kapcsolódó adókedvezmény. (Tehát a munkabér 8,5 %-ának az 1/4-e nem kerül levonásra az adóból.) A dolgozó által saját maga javára fizetett magánnyugdíjpénztári kiegészítés után az adókedvezmény továbbra is érvényesíthető.

Önkéntes pénztári kedvezmények

Változás, hogy a 3-féle önkéntes-kölcsönös biztosító pénztári (nyugdíj-, egészség-, önszegélyező) befizetések kedvezményének korlátja 100 000.- Ft-ról **120 000.- Ft-ra**, a nyugdíjkorhatárt 2020-ig betöltő magánszemélyek esetében pedig 130 000.- Ft-ról **150 000.- Ft-ra** nő.

Az együttes korláton belül további korlát, hogy az **önkéntes kölcsönös egészségpénztárba és az önszegélyező pénztárba** befizetett tagdíj után figyelembe vehető adókedvezmény maximuma **100 000.- Ft**, illetve a 2020-ig nyugdíjkorhatárt betöltők esetében **120 000.- Ft**.

2004-től az egészségpénztárba befizetett tagdíj 30 %-án felül további kedvezmény, hogy a magánszemély egészségpénztári számláján legalább 24 hónapra lekötött összeg 10 %-ával csökkenthető a fizetendő adó (ha a magánszemély a lekötést 24 hó-

napon belül megszünteti, az adókedvezményt 20 %-kal növelten kell visszafizetnie). Az adóévben egészségügyi megelőző szolgáltatásra fordított kiadás 10 %-ával szintén csökkenthető a fizetendő adó, feltéve, hogy a szolgáltatást önkéntes-kölcsönös egészségpénztár közvetítésével fizették ki.

Adóköteles jövedelem a munkáltató által az iskolarendszerű képzésben részt vevő dolgozó részére nyújtott tandíjtámogatás

2004 évtől a dolgozó összevont jövedelmének részét képezi, ha iskolarendszerű képzésben vesz részt és tandíját a munkáltató fizeti. A kifizetett tandíj adó- és járulékköteles, amit a munkáltatónak a ténylegesen kifizetett bérből le kell vonnia!

Lakáscélú hitel adókedvezménye

Új előírás, hogy a lakáshitel-kedvezmény az első törlesztőrészlet megfizetésének évében és az azt követő négy adóévben érvényesíthető (azaz összesen 5 évig). Ez az időszak meghosszabbodik egy évvel minden olyan gyermek révén, aki után a magánszemély a törlesztési időszakban családi pótlékra jogosult, vagy jogosulttá válik.

Az adóstársak közül csak egy magánszemély érvényesítheti a kedvezményt (tehát megszűnik a megosztás lehetősége) és egy ingatlanra csak egy hitelszerződés alapján érvényesíthető a kedvezmény.

Adóterhet nem viselő járandóságok

2004-től az első alapképzésben részesülő nappali tagozatos hallgató mellett az első doktori képzésben részt vevő nappali tagozatos hallgató (PhD, DIA) is szerezhethet adómentesen hallgatói munkadíjat, amelyet 2004 januárjától már nem csak a felsőoktatási intézmény juttathat a hallgató részére, hanem az e felsőoktatási intézmény ingatlanában székhellyel rendelkező cég is, valamint minden olyan cég is, amelyben a felsőoktatási intézménynek részesedése van. A hallgatói munkadíj havonta a minimálbér összegéig adómentes, az ezt meghaladó részt pedig egyéb jövedelemnek minősül (tehát sem adójóváírás, sem költség nem számolható el vele szemben). **A hallgatói munkadíj csak oktatási, kutatási tevékenység, vagy e tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó szolgáltató tevékenység (pl.: könyvtáros, laboráns, demonstrátor) ellenértékéért kapott díjazás.**

A hallgatói munkadíj kizárólag megbízási jogviszony keretében vehető igénybe (51/2002 (III. 26.) Korm. rend.).

2004-től adóterhet nem viselő járandóságnak minősül a felsőoktatásról szóló törvény alapján adományozott arany-, gyémánt-, vas-, rubin-díszoklevelekhez kapcsolódó pénzbeli juttatásból a minimálbér maximum háromszorosának megfelelő rész (2004-ben 159 000.- Ft).

Adóhatósági adó-megállapítás

2004-től a magánszemély nyilatkozata alapján az adóhatóság is megállapíthatja a magánszemély jövedelmét és az azt terhelő adót. Az adóhatóság a kifizetőktől és egyéb adatszolgáltatóktól hozzá befutó adatok, illetve a magánszemély nyilatkozata alapján állapítja meg az adót. (Pl.: magánszemély nyilatkozik arról, hogy a családi kedvezményt hány eltartott figyelembe vételével kéri érvényesíteni, megosztja-e ezt a kedvezményt stb.)

A magánszemély kizárólag akkor jogosult a nyilatkozat megtéte-

lére, ha az adóévben kizárólag munkáltatótól, kifizetőtől szerzett olyan bevételt, amit nyilatkozat hiányában köteles volna bevallani. Az adóhatósági adó-megállapítás minden olyan esetben lehetséges, amikor a dolgozó munkáltatói elszámolást is kérhetne.

Nem tehet adóhatósági adó-megállapítást kérő nyilatkozatot a magánszemély, ha például az adóévben egyéni vállalkozó volt, vagy az adóévben valamely korábban igénybe vett adókedvezmény visszafizetésére kötelezett, 50 000.- Ft-ot meghaladó tőzsdén kívüli árfolyamnyereséget szerzett.

Tételes költségelszámolás esetén nincs lehetőség adóhatósági adó-megállapításnak.

Határidők változása

A személyi jövedelemadó bevallási határideje 2005. évtől március 20-ról április 20-ra módosul. Az adó-visszatérítési és kiutalási szabály az önadózók esetében úgy módosul, hogy a visszatérítési határidőt, amely 30 nap, nem a bevallás tényleges beérkezésétől, hanem az adóbevallás leadására előírt határidőtől kell számítani (tehát április 20-tól).

Járulékok mértékének változása

Változik az egyéni járulékok mértéke. A jövedelmet **4 %** egészségbiztosítási járuléklevonás terheli (az eddigi 3 % helyett), de a nyugdíjjárulék mértéke változatlanul 8,5 %. Magánnyugdíjpénztárak esetében a pénztárba fizetendő tagdíj 8 %, a tb-rendszerbe fizetendő járulék mértéke pedig 0,5 % lesz.

Változik a nyugdíjjárulék felső határa is: éves szinten 5 307 000.- Ft, azaz napi 14 000.- Ft.

Az egészségbiztosítási járuléknak továbbra sincs felső határa.

A nyugdíjjárulék-köteles jövedelem maximumának elérésekor 2004. évtől igazolás helyett a magánszemély nyilatkozata is elegendő a járuléklevonás megszüntetéséhez. (Amennyiben túlvont járulékát szeretné visszafizettetni, természetesen a másik kifizető igazolása is szükséges!)

A munkáltatót terhelő társadalombiztosítási járulék mértéke változatlanul 29 %, amely 18 % nyugdíjbiztosítási járulékból és 11 % egészségbiztosítási járulékból tevődik össze.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény nem módosult. A munkaadói járulék továbbra is 3 %, a munkavállalói járulék 1 %.

A tételes egészségügyi hozzájárulás összege változatlanul havi 3 450.- Ft (napi 115.- Ft).

Új előírás 2004-ben, hogy azok a foglalkoztatók, akik gyesben, illetve gyedben részesülő munkavállalót napi négy órában, illetve 40 évesnél idősebb tartós munkanélkülit alkalmaznak, e foglalkoztatottak után mentesülnek az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség alól.

Táppénz

Ha a dolgozó 2004. április 1-jén vagy azt követően válik passzív jogon – azaz a biztosítási jogviszonya megszűnté után – keresőképtelenné, legfeljebb 90 napig részesülhet táppénzben a korábbi 180 nap helyett.

Magánnyugdíjpénztár

A pályakezdőknek változatlanul kötelező belépni valamely magánnyugdíjpénztárba.

Az eddigi pénztárgyak ezentúl nem léphetnek vissza a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, csak ha a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben rokkantsági nyugdíjra szereznek jogosultságot.

Családi pótlék

Emelkedik a családi pótlék összege:

- egygyermekes család esetén 4 900.- Ft, egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 5 700.- Ft;
- kétgyermekes család esetén gyermekenként 5 900.- Ft, két gyermeket nevelő egyedülálló esetén 6 900.- Ft;
- Három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként 7 500.- Ft, három- vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén 8 000.- Ft;
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek esetén 13 300.- Ft, egyedülálló esetén 15 000.- Ft.

Anyasági ellátások

A szülést követő egyszeri juttatás, az anyasági segély összege is emelkedik. Minden szülő nő, illetve örökbefogadó anyja 2004-től anyasági támogatásként 52 200.- Ft-ra lesz jogosult, az ikrek esetében pedig gyermekenként 69 000.- Ft jár.

Minimálbér

2004-ben 53 000.- Ft/hó a minimálbér összege.

2004-ben is érvényes, hogy a megbízási jogviszony keretében munkát végzők esetében a minimálbér 30 %-át el nem érő kifizetések (havi 15 900.- Ft, napi 530.- Ft) nem járulékkötelesek. Az adott naptári hónapra vonatkozó kifizetéseket, megbízási díjakat össze kell adni és együttesen kell összevetni a minimálbér 30 %-ával.

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2004 évben – a költségvetési törvény szerint – a közalkalmazotti bértábla nem változik, így bérnövekedésre csak a kötelező 3 évenkénti besorolási kulcsszám-változás, oktatóknál pedig a státusbesorolás módosulása esetén lehet számítani.

Tóth Lászlóné
osztályvezető

SZÁLLÍTÁS

Az egyetlen felmerülő szállítási feladatokat elsősorban egyetemi gépjárművek és munkaerő felhasználásával kell végezni.

Idegen tulajdonú gépjármű szállítási szolgáltatásának megrendelését, valamint az egyetem részére bármilyen szállítási szerződés megkötését a Szállítási és Postázási Osztály végzi. A Szállítási és Postázási Osztály engedélyezése nélkül idegen tulajdonú gépjármű igénybevételének térítési díja nem fizethető ki. A Szállítási és Postázási Osztálynak a bérfuvar díjáról a megrendelőt tájékoztatni kell a szerződés megkötése előtt.

Kívételt képez a személytaxi rendelése, amennyiben egyetemi gépjármű nem áll rendelkezésre.

Dr. Kisbánné Karis Ilona

Bontsam, vagy kutassam?

Az alapellátásban dolgozó gyógyszerészek dilemmája

Már mint bontsam a vény nélkül kapható gyógyszereket, amiket ez év januárjától a 83/2003. (XII.2.) EszCsM. rendelettel akár darabra is ki lehet adni a gyógyszerárakban, vagy kutassam, hogyan járhatok el ésszerű és jogkövető módon egyszerre? (A kettő ugyanis jelen felállásban nem fedi egymást teljes mértékben.) – teszi fel a kérdést január elseje óta minden, közforgalmú gyógyszerárban dolgozó kollégánk.

A fent idézett rendelet 14/A § (1) bekezdése szerint: „A gyógyszerész a gyógyszert kiváltó személy kérésére – e rendelet rendelkezései alapján – vény nélkül is kiadható tablettá, filmtablettá, draszté, kapszula, kúp, valamint egyenként csomagolt por és granulátum gyógyszerformában forgalombahozatalra engedélyezett gyógyszerkészítményből – ha a gyógyszer eredeti csomagolásának megbontása a gyógyszer eltarthatóságát, minőségi jellemzőit nem befolyásolja – az eredeti csomagolásnál kisebb mennyiséget is kiadhat.”

Az első erre utaló törekvések tavaly novemberben kaptak hangot az írott és elektronikus médiában. A kormány szándéka szerint így az orvoságokért kevesebbet kellene fizetni, és elkerülhető lenne a fel nem használt gyógyszerek halmozódása a betegknél.

Valóban szép és dicsérhető terv. Kár, hogy – mint annyi mindent az egészségügyben – ezt is íróasztal mellett, az érintettek megkérdezése nélkül döntötték el. Szigorú fiskális szemlélet sem lehet a kiagyalókra fogni, mert egy fiskális ötlet megvalósítását – legalábbis nálunk jobban álló országokban (hajrá, EU!) – alapos hatástanulmány előz meg. Mik azok a szempontok, amik fölött elegánsan átsiklottak? (Ha nem merülnek mélyre, nem futnak zátonyra.)

A gyári csomagolás olyan, nehezen pótolható információkat tartalmaz, mint például a lejárati idő, vagy a gyártási szám. Ezek legtöbbször csak a gyógyszer belső csomagolásán (bliszter) található meg. A gyógyszer beazonosítása akár visszaélések esetén, vagy mérgezések, öngyilkosság esetén csak akkor lehetséges, ha az egész bliszter rendelkezésre áll, mivel a szilárd gyógyszerek egy része nehezen, vagy egyáltalán nem azonosítható a teljes csomagolás nélkül. A gyógyszerek csomagolásában kötelező mellékletként sokszor többoldalas leírás szerepel, amelyet a kormány elképzelése szerint a gyógyszertáraknak akár naponta hússzor kézzel kellene leírniuk, hogy az általuk újracsomagolt gyógyszer mellé tehessek. Megkönnyítené a folyamatot, ha az adatok számítógépből szereplnének, ehhez azonban sem a technikai, sem az anyagi feltételek nem adóttak. További problémát jelent, hogy a gyári kiszerelés sok esetben nem bontható meg a gyógyszerek sérülése nélkül, és nem csomagolható az eredeti körülmények biztosításával. Az így adagolt gyógyszerek nem lennének biztonságosak, nem lenne szavatosságuk.

Hogyhogy nem lenne szavatosság? A Magyar Gyógyszer-gyártók Országos Szövetségének állásfoglalása szerint a gyógyszergyártók termékfelelőssége addig áll fenn, ameddig a gyógyszer a forgalombahozatali engedélyben feltüntetett formában van, tehát becsomagolva, meghatározott és vizsgált stabilitási adatokkal. Bármilyen kár esetén a gyártó joggal hivatkozhat ar-

ra, hogy azt a gyógyszer megbontása idézte elő. (Gondoljunk csupán a fényvédelem kérdésére!)

A gyógyszer-azonosítás fontos kelléke a gyártási szám. Ennek eltűnése az információk közül megnöveli a követhetetlen gyógyszer-csere veszélyét, és a károsodás esetleges bekövetkezésekor lehetetlenné teszi a gyártói felelősség megállapítását.

A Magyar Gyógyszerészkamara nem tiltakozott a tervezet ellen, csupán az aggályait fejezte ki, mivel fennakadásokat okozhat a patikákban a gyógyszer-csomagok tervezett megbontása. Törekvés, hogy megteremtsék a gyógyszerek megbontásához szükséges szakmai feltételeket. Az ESzCsM gyógyszerügyi főosztályvezetője az Infó Rádióban ugyanakkor úgy vélte, nem okoz majd fennakadást a rendelet teljesítése. *Hamvas József: „...magának a szabályozásnak az indokoltságát ... lakossági be- tegfelvetések alapozták meg...” (2003. november 27.)*

A Magyar Gyógyszerészkamara elnöksége 2003. november végén a kérdésről sajtótájékoztatót tartott. Ennek fő gondolatai a következők:

- A szabályozás kitalálójának kedvelt hivatkozása, hogy ez a gyakorlat több országban (USA, Hollandia, Japán) is létezik. Ott viszont nem a 10-es, 20-as kiszerelést szabdalják szét. A gyártók eleve 200-1000 szemet tartalmazó csomagolásban szállítják a gyógyszereket, s a kiszerelés helyi, gyógyszer-tári adagoló-csomagológépekkel történik. Minden egyes szem szerepel a készítmény neve is.
- Legyen költséghatékonyabb a gyógyszerfelhasználás, egyúttal kímélve a betegek pénztárcáját is, ám a bonthatóság csak számos szakmai kérdés tisztázásával valósítható meg. Szükség van több jogszabály módosítására, amelyek közül a legfontosabb az 1998-ban újraírt gyógyszer-törvény (ami – mellékesen – EU-konform), mivel a gyógyszereket kiszerelésre is törzskönyvezik. (Kizárólag olyan csomagolásban hozhatók forgalomba, ahogy arra az Országos Gyógyszerészeti Intézet engedélyt adott).
- Ugyancsak a gyógyszer-törvény írja elő, hogy milyen, a szakemberek számára fontos adatot kötelező szerepeltetni a gyógyszerdobozon. (Egy gyógyszer forgalomból történő kivonása esetén a dobozon szereplő adatok alapján lehet a begyűjtést 48 órán belül végrehajtani.)
- További fontos szabály, hogy beteg-tájékoztató nélkül egyáltalán nem forgalmazható gyógyszer. Amennyiben a csomagolás külsején szereplő 12 adatot a pénztárgép segítségével nyomtatják ki, az eredmény – a művelet idején felül – egy félméteres papír. Kinyomtatathatják persze más módszerrel is, vagy a csomagolóanyagra ráírhatják kézzel, de mindegyiknek ugyanaz a vége: A 2-4 szem tablettát minimum közép-, adott esetben A/4-es nagyboríték méretű zacskóban, vagy dobozban kell kiadni.
- Ennél is nagyobb gond a beteg biztonságának garantálása. (A Magyarországon forgalomban levő gyógyszerek többségén nem szerepel a készítmény neve.) Meddig őrzik meg minőségüket a gyógyszerek az azt garantáló gyári csomag felbontása után? Ki viseli a felelősséget, ha a beteg összekeverve a gyógyszereket rosszul lesz, megbetegszik, esetleg meghal?
- A kormány szándéka szerint a betegbarát bonthatóság elrendelése hozzájárulhat a gyógyszerkassza várható kiadásainak csökkentéséhez. Ez az érv azonban sántít, hiszen a rendelet két termékkörre, az injekciókra és a recept nélkül kapható gyógyszerekre vonatkozik. Ez utóbbiakhoz azonban az egészségbiztosítónak semmi köze, teljes árát ugyanis a vásárlók fizetik, akik épp takarékossgból egyre inkább a relatív olcsóbb, nagyobb kiszereléseket keresik.
- Nagyon nagy lenne a visszalépés ahhoz a gyógyszerellátá-

si rendszerhez képest, amiben ma a gyógyszer a gyártótól egészen a betegig nyomonkövethető.

- A rendelet nem szól a gyógyszerek bonthatósága miatt megváltoztatásra szoruló minőségbiztosítási feltételrendszerről sem.
- A kiszerelés, valamint a tájékoztató sokszorosításának díját a gyógyszer-tár köteles felszámolni, így 1-2 szem gyógyszer közel ugyanannyiba kerülne, mint az eredeti csomagolásban lévő 10-20 darab.

A kamara a készülő rendelettel kapcsolatban állásfoglalást kért az Országos Gyógyszerészeti Intézet főigazgatójától, *dr. Pál Tamástól*. A professzor november 28-i válaszában egyetértett a kamarai felvetésekkel, valamint kifejtette, hogy a rendelet további hosszadalmas viták tárgya és melegágya lesz.

Az országos tisztifőgyógyszerész számára is hasonló tartalmú levelet küldött ugyanakkor a kamara, kérve egyúttal szakmai állásfoglalás kidolgozását is. A válasz erre az volt, hogy az Országos Tisztiorvosi Hivatal részére a hivatkozott rendelet nem alapít meg állásfoglalási kötelezettséget(!).

A kamara aggályait 2003. december 12-én megfogalmazta az ESzCsM felé is. A minisztérium közigazgatási államtitkára válaszában (2003. december 23.) kifejtette, hogy – sarkítva – a rendelettel semmi baj nincs, a kamara felvetései jórészt feleslegesek, a rendeletet be fogják vezetni, további felvetéseknek helye nincs.

Pillanatnyilag tehát itt tartunk: adott egy rendelet, amit – mivel kihirdetésre került – kötelező betartani. A rendelet feltételes módban fogalmaz, ami hazánkban azt jelenti, hogy legalább 2-3 értelmezése lehetséges, azonkívül a Magyar Gyógyszerészkamara, mint érdekvédelmi szerv álláspontja szerint magasabb rendű jogszabállyal (gyógyszer-törvény) ütközik. (Ezzel a véleményével egyébként nem áll egyedül.) A rendelet nem ad értelmezhető feleletet néhány gyakorlati kérdésre sem:

Mi lesz az olyan, nem bliszteres csomagolású gyógyszerekkel (például széntabletta), amik a törvényi feltételek miatt ugyan megbonthatók, de miután levegőt kaptak, már a csomagolásukon jelzett felhasználhatósági idejük sem érvényes?

Ki téríti meg a gyógyszerész kárát, ami a bontott gyógyszer eladhatatlanságából ered?

Ki vállalja a felelősséget az információ esetleges hiánya (otthoni összetévesztés) miatt fellépő, vagy a nem megfelelő otthoni tárolás során bekövetkező nemkívánatos mellékhatások, kölcsönhatások esetén?

Befejezésül részletek a Magyar Gyógyszerészkamara Országos Elnökségének január 8-i közleményéből:

„...Miközben a gyógyszerészek munkájának minden mozzanatát törvények és jogszabályok határozzák be, a bonthatósági rendelet ezek figyelembevételével nélkül lépett hatályba... A Magyar Gyógyszerészkamara ... szakmai állásfoglalást kért a felügyeletével megbízott szervektől. ... sem az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, sem az Országos Tisztiorvosi Hivatal válasza az ... ellentmondásokat nem oldották fel... (a gyógyszerészek) jelenleg csak jogsértő magatartással... alkalmazhatják a bonthatóságról szóló rendeletet, amelynek a későbbiekben jogi és kártérítési következményei is lehetnek...

...A Magyar Gyógyszerészkamara az Alkotmánybírósághoz fordul ...az ellentmondások feloldása kérdésében...”

Kollégáink tehát jogszabályt sértnek, ha nem bontanak (83/2003. rendelet), de akkor is, ha bontanak (gyógyszer-törvény). Kinek van, és mennyire nincs igaza? Várjuk a taláros testület döntését.

Molnár Béla

Egyetemi Gyógyszer-tár

ÁLDOZAT ÉS SZENVEDÉLY ■ Tudósportrék

A kötetet szerkesztette: Szirtes Gábor

Kiadta a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága és a Pro Pannonia Kiadói alapítvány (2003)

Lectori Salutem!

A tudósportrékból, tudósokkal készített interjúkból álló kötetek elsődleges célja reflektorfénybe állítani az alkotó embert a szakma, a szűkebb társadalmi környezet és a nagyközönség előtt. Bemutatni a tudóst, mint kutatót, gondolkodót és mint köznapi életet élő állampolgárt. „Miért fontos ez? – kérdezhetnénk. – Mi a cél? a tudományt egy portrégyűjtemény nem gazdagítja.”

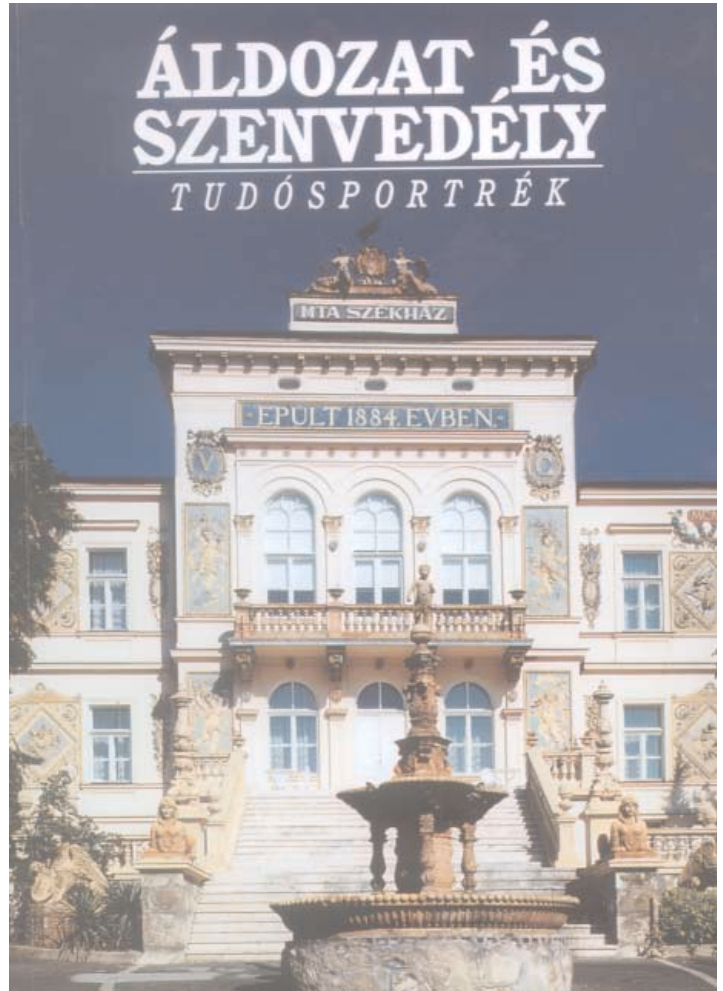
Közvetlenül talán nem, de közvetve annál inkább! Egy társadalomban elsősorban az számíthat figyelemre, megértésre és támogatásra, aki teljesítménye, eredményei alapján megérdemli, akiről tudnak, akit ismernek, s akit így okkal-joggal becsülhetnek. A tudós élete java részét a nagyközönségtől kissé elzárva, saját laboratóriumában, kutatóhelyén, egyetemi katedróján tölti. S miközben így, többnyire csendben dolgozva él egy olyan korban, amikor a média harsogása tölti be és határozza meg a köznapi életet, munkája eredménye százszor fontosabb lehet a társadalom számára, mint a naponta százszor ismételt napi hír. Az *Áldozat és szenvedély* című kötet ezért is fontos: hírt visz, így megértést szülhet, és a tudomány számára fontos társadalmi támogatást gerjeszhet. Mindez – bár a dél-dunántúli régióban élő, dolgozó tudósokkal készültek az interjúk – nem csak a szűkebb társadalomnak szól, hanem minden magyarul értő és érző embernek. Mai, globalizálódó világunkban ugyanis mindegy, hogy egy tudós hol él, hol dolgozik, ha eredményei átlépik a régió s az ország határát. A kötetben szereplő sokféle szakterület tudósának eredményeit pedig világszerte ismerik s elismerik.

A tudósi tevékenység két fontos, és a nagyközönség számára is vonzó jellegzetességét hirdeti a kötet címe. Az *áldozatot*, amelyet minden alkotó embernek, minden tudósnak meg kell hoznia, ha szakterületén eredményt akar elérni, s amely lemondással és az átlagosnál több idő és energia befektetésével jár. *Szenvedély* nélkül pedig lehet dolgozni, csak nem érdemes. A tudósi tevékenységben ugyanis a szenvedély a kíváncsiság, a kutatás, a kreativitás motorja. Ez az a belső tűz, ami erős ambíciót szül a tanulásra, és később fáradhatatlanságot hoz a kutatómunkában.

Még egy nagy erénye lehet a tudósokkal készült interjúköteteknek, s ezen belül is az *Áldozat és szenvedély* portréinak. Egy tudósi munkára alkalmas, de még tétovázó fiatal emberben valahol talán éppen egyik vagy másik interjú olvasása közben vet lángot a felismerés, hogy életét a tudománynak szenteli. Számos példát ismerünk, hogy életrajzok, interjúk adtak lendületet ifjú emberek pályakezdő időszakában, akik gyakran még nem a ráció alapján, hanem érzelmi szinten várják kérdéseikre a válaszokat.

A megnyilatkozások igazolják, hogy paradigmaváltás történt Magyarországon is. Részesei, szereplői és alakítói voltak ennek a folyamatnak a kötetben szereplő tudósok, akiknek életébe és munkásságába, küzdelmeibe és eredményeibe enged bepillantást ez a kötet, s jelzi a magyar tudomány nem jelentéktelen helyét a világ tudományosságában és a hazai politikai közélet és gazdaság fejlődésében.

Köszönet illeti a kötet szerkesztőjét és az interjúk készítőit ezért az alapos és izgalmas munkáért. De köszönet és hála illeti a tudósokat is, akik elfogadták a kihívást, és őszintén vallottak életükről, munkájukról, közelebb hozva egymáshoz a tudományt és azokat, akikért a tudós dolgozik.

Vizi E. Szilveszter

TARTALOM:

Borhidi Attila (Cseri László), Flerkó Béla (Méhes Károly Gyula), Hámosi József (Méhes Károly Gyula), Horn Péter (Cseri László), Horváth József (Kozma Ferenc), Janszky József (Cseri László), Jobst Kázmér (Méhes Károly Gyula), Kosztolányi György (Cseri László), Kovács Ferenc (Méhes Károly Gyula), Kurnik Ernő (Méhes Károly Gyula), Lénárd László (Kozma Ferenc), Méhes Károly (Kozma Ferenc), Ormos Mária (Kozma Ferenc), Szolcsányi János (Kozma Ferenc), Tigyi József (Cseri László)

Pécs-baranyai történelmi arcképcsarnok

A Baranya Megyei Levéltár kiadásában, dr. Ódor Imre és Lengvári István szerkesztésében nagyigényű vállalkozás látott napvilágot: 77 személyiség életét, tevékenységét mutatja be a reprezentatív kiadványnak készült mű, amelyből azonban – források hiányában – „csak” CD-ROM lett (multimédia szakértő: Lóczy István).

Igaza lehet Carlylenak, hogy „egy jól megírt életrajz csaknem ugyanolyan ritka, mint egy jól eltöltött élet”.¹ Itt pedig 77 curriculum vitae-ről van szó! Egy évezred 77 személyiségéről. A válogatás önmagában is bátorság. Ezt még akkor is mondhatom, ha a szerzők kiváló ismerői „tárgyuknak”. Vagyis: meg kellett találni a történelmi szereplő életrajzíróját is, s „ilyen” hiányában kimaradhatott akár jelentős személyiség is.²

Csak sajnálhatjuk szegénységünket. Egy megyei jogú városnak, egy megyének, a 77 fő által „érintett” intézményeknek összesen nem volt anynyi pénze, hogy könyv formában az olvasók elé kerülhetett volna ez a rendkívül értékes és érdekes, bizonyára nagy népszerűséget megérő (megért volna) kiadvány. Itt természetesen nincs lehetőségünk a 77 személy nevének még csak felsorolására sem (csaknem ugyanolyan fontos lenne a szerzők többsége nevének megismerése), azonban érzékeltetésül néhány: Angster József, Batthyány Kázmér gróf, Benyovszky Móric gróf, Bonipertus, Dischka Győző, Heim Pál, Horvát István, Istvánffy Miklós, Klimó György, Nyáry Pál, Piatsek József, Scitovszky János, Török Bálint, Zichy Gyula gróf a város és a megye határain túl is jól ismertek (csakúgy, mint a többiek). Egyetemünk egykori oktatóit tucatnyi név jelzi, közülük az orvoskarról három került válogatásra: Heim Pál és Pekár Mihály, valamint Oravecz Pál (Méhész Károly és Lénárd László akadémikusok, továbbá Mérei Eszter feldolgozásában). Rajtuk kívül még három orvos szerepel: az ismertebb Hölbling Miksa (Süle Tamás főorvos mintaszerű írása), a kevésbé ismertek: Schuster János és Vidakovich Lajos (Rayman János és Márfi Attila tollából).

Tehát nem átlagemberekről³ van szó, s ez tovább nehezíthette a feladatot.⁴ Azon persze el kell gondolkozni, hogy van a kötetben olyan szereplő, aki alig fél évtizedes pécsi tevékenysége mellett is szerepel, míg – legalábbis véleményem szerint – ugyanilyen jelentőségű személy 3 évtizedes pécsi munkája ellenére sem.

Vagyis a goethei figyelmeztetést mindig meg kell szívlelni:

„a múltnál nincsen kényesebb dolog,
mint tízes vashoz nyúlj félve hozzá:
másképp tudomásodra hozná,
mily forró a saját korod.”⁵

Különösen, ha ez a kényes múlt életrajzokban manifesztálódik.

Reménykedünk abban, hogy a levéltár tudós szerkesztői megtalálják az elmúlt évezred következő 77 bemutatandó és bemutatható történelmi személyiségét (és a biográfusokat) is.

A kiadvány kapható a Baranya megyei Levéltárban, Pécs, Király u. 11. sz. alatt, 4000 Ft-ért.

Benke József

- ¹ Thomas Carlyle (1795-1881) angol történetfilozófus. Az idézet: *Critical and Miscellaneous Essays*. I. kötet, O. U. P. London, 1968. 125. old.
- ² A szerkesztők ennek tudatában voltak, s nem is illik ezzel kapcsolatos megjegyzést tenni. Mégsem hallgathatom azonban el, mert – mint az Előszóban írták – a legneuralkikusabb pont: „a Pécshez, Baranyához kötődés kérdése volt. Ha ugyanis a helyben születést kizárólagos szempontnak tekintjük, kiesik pl. Bonipertustól kezdve a nagyformátumú pécsi püspökök összessége, valamint az egyetemi professzorok többsége. Ha pedig kizárólag a „helyi” működés alapján válogattunk volna, akkor le kellett volna mondanunk a Baranyából elszármazott hírességek teljes köréről...” Maradt tehát az egyéni és egyénekenkénti mérlegelés. S ha ez így van, akkor szívesen olvasna az ember az első európai horizontú költőnkéről, egyetemalapító királyunk követéről, III. János püspökről, de a 84 pécsi püspök közül az egyetlen szentről, az első magyar íróról is, vagy a nagy történész-püspökök közül az egykori páduai egyetemista, a mohácsi csatában részt vett, arról elsőként hiteles beszámolót készítő II. István püspökről, vagy az ugyancsak Padovában tanult kiváló diplomatáról, a nagy török szultán mellett éveket eltöltő, drinápolyi békét megkötő, Rudolfot megkoronázó Antalról...
- ³ „Saját kicsiny voltának szomorúbb bizonyítékát senki sem adhatja, mint ha nem hisz a nagy emberekben.” – írja legkedvesebb történészem, Carlyle. Idézet: *Hősökről*. MTA Bp., 1900. 17. old. Hogy e vállalkozás, az életrajz mennyire nem új műfaj, arra legyen szabad az alábbiakat megjegyezni. Míg a középkori világnézet fókuszában az isten áll, a reneszánsz az embert helyezi a középpontba, azaz visszatér a klasszikus – görög-római – hagyományokhoz. Így van ez a humanizmus korában is, s nem véletlen, hogy a legkorábban megjelenő humanista műfaj – a középkori pécsi egyetem iniciátora, a nagy olasz költő, Nagy Lajos király barátja, Petrarca kezdeményezésére – a világi életrajz. Hazánkban – és ezt nagyon fontosnak tartom éppen az első pécsi egyetem, a Studium Generale Quinqueecclesiense szempontjából is, és nemcsak e vállalkozás miatt – az első, így értékelhető alkotás Küiküllői János egyetemalapító nagy királyunkról szóló biográfiája volt, amelyet 6 és ¼ százada írt, s amelynek magyar fordítása is negyed évezrede megjelent. Talán nem érdektelen megjegyezni, hogy Küiküllői művét a nagy pécsi tudós, az Anonymus-kérdés megfejtője, Mátyás Flórián akadémikus 120 éve éppen városunkban adta ki (természetesen nem Mátyás Flórián kötetbeli hiánya miatt tettük ezt a megjegyzést).
- ⁴ Néhány jelentéktelen figyelmetlenség: Bonipertus nyilván nem 1009 és 1036 között élt, hanem – mint a szövegből kiderül – ekkor volt pécsi püspök. Ez a megjegyzés elkerülhető lett volna, ha a fenti évszám egy sorral lejjebb, a „Pécs első püspöke” sorba kerül. Amint nagyobb körültekintéssel elkerülhető lett volna az a hibácska, hogy Istvánffy Miklós „a vinicai (Várasd megye) templomban alussza örök álmát”, mert az utódállam tiszteletre egyáltalán nem méltó (állami és egyházi) vezetése kitette a templomból (a templom falán kívülről tábla jelzi, hogy valamikor itt nyugodott, azonban a templomkertben lévő sírjának helye is alig látható ma már). Még csak annyit: Szinyei József nagy művéhez is bátrabban kellett volna – általában – nyúlni.
- ⁵ J. W. Goethe (1749-1832) német író, költő. Az idézet: *Goethe versei*. Európa Kiadó, Bp., 1972. 281. old. „Szelíd xéniák” ciklus.

A személyi jövedelemadó 1%-a

Pro Medicina Quinqueecclesiensis Alapítvány

Amint azt Ön is bizonyára tudja, egyetemünknek – létének fennmaradásához és működéséhez – minden forintra szüksége van.

Nagy megtiszteltetésnek tartanám, ha Ön élne a törvény adta lehetőséggel, miszerint személyi jövedelemadójának 1 %-át karunk céljaira fordítaná. Az így összegyűlt összeget a

Pro Medicina Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriuma a kar legégetőbb gondjainak megoldására hasznosíthatná.

Amennyiben Ön az önadózó kategóriába esik, felhívjuk szíves figyelmét az Adóhivatal által kiküldött megfelelő papír kitöltésére. Amennyiben nem önadózó, szíveskedjék a GI-től kapott nyilatkozatot kitöltve visszaszolgáltatni. A nyilatkozatokat a munkahely fogja összegyűjteni.

Az alapítvány adószáma: 19032595-1-02

Nagyon kérjük, hogy támogatásával segítse munkahelyét.

Életmentő

Gyermek-Intenzív Alapítvány

Adószám: 18308839-1-02

Az alapítvány jelentős részt vállal a Gyermekklinika intenzív osztályának és a Betegfelvételi és Sürgősségi részleg működtetésének támogatásában.

Segítségét köszönjük.

Az Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztály 2004. január-február havi programja

2004. február 9. – Tanulságos esetek fóruma

1. Szemléletváltás a krónikus vesebetegségek kezelésében egy egyszerűnek tűnő Hensch-Schönlein-szindrómás eset kapcsán (esetgazda: *dr. Nagy Judit*, PTE-OEC-ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum);
2. Akut miokardiális infarktus az utolsó trimeszterben (esetgazda: *dr. Horváth Iván*, PTE-OEC-ÁOK Szívsebészeti Klinika és *dr. Gócze Péter*, PTE-OEC-ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika);
3. Poszttranszfúziós purpura esete (esetgazda: *dr. Faust Zsuzsa*, Országos Vérellátó Szolgálat Pécsi Regionális Központ és *dr. Nagy Ágnes*, PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika).

2004. február 16. – Tanulságos esetek fóruma

1. Többszörös agyi metasztatizációs nőbeteg sikeres kezelése sztereotaxiás sugársebészeti eljárással (esetgazda: *dr. Horváth Zsolt*, PTE-OEC-ÁOK Idegsebészeti Klinika és *dr. Horváth Gábor*, PTE-OEC-ÁOK Onkoterápiás Intézet);
2. Szokatlan uréter ligatúra és szövődményének endoszkópos megoldása (esetgazda: *dr. Székely József*, PTE-OEC-ÁOK Urológiai Klinika);
3. Mellkasi traumát követően kialakult egyoldali véna jugularis és kétoldali véna subclavia elzáródással társult véna cava superior trombózis esete (esetgazda: *dr. Nyikos György*, Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztály).

2004. február 23. – Tanulságos esetek fóruma

1. Salmonella szeppiszis után kialakult coxitis műtéti kezelése steroid-kezelten (esetgazda: *dr. Farkas Gábor*, PTE-OEC-ÁOK Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika, *dr. Nagy Zoltán*, PTE-OEC-ÁOK Immunológiai és Reumatológiai Klinika és *dr. Weber György*, PTE-OEC-ÁOK I. sz. Sebészeti Klinika);
2. Sikeres terhességi kimenetel súlyos Rh-izomimmunizáció során (esetgazda: *dr. Szilágyi András*, *dr. Gyarmati Judit*, PTE-OEC-ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika és *dr. Szász Mária*, PTE-OEC-ÁOK Gyermekklinika);
3. Hepatocellularis carcinoma intracardialis manifestációja (esetgazda: *dr. Kálmán Endre*, PTE-OEC-ÁOK Patológiai Intézet és *dr. Papp Előd*, PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika).

2004. március 1. – Felkért előadások

1. *Dr. Ifjú Sétáló György* (PTE-OEC-ÁOK Biológiai Intézet): Az extracelluláris szignál-regulált kinázok (ERK 1. és 2.) jelátvitelének vizsgálata *in vitro* neuronális modellrendszerekben (15 perc);
2. *Dr. Vajda Péter* (PTE-OEC-ÁOK Gyermekklinika – Sebészeti Osztály): A húgyhólyag megnagyobbítása és pótlása gyermekkorban (15 perc);
3. *Dr. Pár Alajos* (PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika): Krónikus vírushepatitisek: tegnap, ma, holnap (40 perc).

Az ülések helye: PTE ÁOK Elméleti Tömb III. sz. tanterme

Az ülések kezdete: 16 óra

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ Az Európai Kardiológusok Társasága Echocardiographiás Munkacsoportjának 2003. december 3. és 6. között Barcelonában megrendezett „EUROECHO 7” kongresszusán klinikánkról *dr. Habon Tamás* és *dr. Papp Előd* vett részt. Az idén először meghirdetett Európai Echocardiographiás Akkreditáció tesztvizsgáját sikeresen teljesítették (Magyarországról összesen négyen vettek részt a vizsgán).

■ *Dr. Horváth Beáta* „Akut és krónikus vascularis kórképek pathogenesisében szerepet játszó tényezők vizsgálata és terápiás befolyásolásának lehetősége” és *dr. Tóth Ambrus* „Antioxidant cardioprotective compounds influencing the phosphatidylinositol-3-kinase/Akt signaling cascade” című PhD-értekezésének védelem 100 %-os eredménnyel 2004. január 6-án megtörtént.

■ Kongresszusi szereplések 2003-ban: A Magyar Stroke Társaság VI. Nemzeti Kongresszusa, 2003. április 10-12., Zalakaros: *Szapáry L., Horváth B., Márton Zs., Alexy T., Késmárky G., Szóts M., Czopf J., Tóth K.*: Effect of vinpocetine on the hemorheological condition of chronic cerebrovascular patients; *Szapáry L., Horváth B., Márton Zs., Alexy T., Késmárky G., Szóts M., Juricskay I., Gaál V., Pálfi A., Koltai K., Czopf J., Tóth K.*: Hemorheological parameters and cardiovascular risk factors of stroke; *Szapáry L., Horváth B., Márton Zs., Alexy T., Késmárky G., Szóts M., Koltai K., Czopf J., Tóth K.*: Short term effect of low dose atorvastatin on hemorheological parameters platelet aggregation and endothelial function in cerebrovascular patients with dyslipidemia; *Pusch G., Szapáry L., Alexy T., Horváth B., Késmárky G., Márton Zs., Szóts M., Pálfi A., Koltai K., Czopf J., Tóth K.*: Effects of antiplatelet drugs on platelet aggregability in the secondary prevention of stroke. Congress of the European Federation of Neurological Societies, 2003. augusztus 30-szeptember 2., Helsinki, Finland: *Pusch G., Szapáry L., Alexy T., Horváth B., Késmárky G., Márton Zs., Szóts M., Czopf J., Tóth K.*: Effects of antiplatelet drugs on platelet aggregation in the secondary prevention of stroke; *Szapáry L., Horváth B., Alexy T., Márton Zs., Késmárky G., Szóts M., Koltai K., Czopf J., Tóth K.*: Short-term effect of atorvastatin on hemorheological parameters, platelet aggregation and endothelial function in cerebrovascular patients with dyslipidemia.

A Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetből

■ Az intézet oktatói (*dr. Deli József, dr. Lóránd*

Tamás, dr. Molnár Péter és *Ohmacht Róbert* docensek, *dr. Ósz Erzsébet* adjunktus, *Márk László, Oláh Péter* tanársegédek és *Szabó Zoltán* PhD-hallgató) részt vettek és poszterrel vagy előadással szerepeltek a 7th International Symposium on Instrumental Analysis (Pécs, 2003. szeptember 21-24.) c. konferencián. Előadás: *R. Ohmacht, Z. Szabó, L. Márk, W. Stöggel, Ch. Huck, G. K. Bonn*: Effect of pore structure on the behaviour of long chain (C18, C30) reversed phase HPLC packings. Poszterek: *Péter Molnár, József Deli, Hanspeter Pfander, Gyula Tóth*: The carotenoid composition in the fruit of *Golden Delicious* apple; *József Deli, Péter Oláh, Péter Molnár, Gyula Tóth*: Investigation of the carotenoid composition in processed paprika (*Capsicum annum*); *Gábor Keresztury, Sándor Holly and Tamás Lóránd*: Analysis of the vibrational spectra of some new E- and Z-4-arylidene-3-isochromanones. Part 2.; *Zoltán Szabó, Erzsébet Ósz and Tamás Lóránd*: MS and NMR investigation of bioactive quinazolones.

■ *Dr. Molnár Péter* egyetemi docens társszerzőként szerepelt a Magyar Onkológusok Társaságának XXV. Kongresszusán (Szeged, 2003. november 12-15.) bemutatott poszterben: *Ugocsai K., Molnár J., Varga A., Molnár P., Antus S.*: Flavonoidok és karotinoidok drogakumulációra és apoptózisindukcióra kifejtett hatása tumor-sejteken.

■ Az intézet oktatói (*dr. Deli József, dr. Lóránd Tamás* és *dr. Molnár Péter* egyetemi docensek) részt vettek és előadást tartottak az MTA Bioorganikus Kémiai Munkabizottsága által szervezett nemzetközi előadói ülésen (Bioorganic Chemistry Meeting organized by the Bioorganic Chemistry Group of the Hungarian Academy of Sciences, december 4-5, Chemical Research Center, Budapest): *Péter Molnár, József Deli, Erzsébet Ósz, Ferenc Zsila, Miklós Simonyi, Gyula Tóth*: Confirmation of the (3R,3'S,6'R)-chirality of 3'-epilutein and (E/Z)-isomerization of this carotenoid; *Deli József, Péter Molnár, Erzsébet Ósz, Zoltán Szabó, Péter Oláh, Gyula Tóth*: What do we eat: lutein or epilutein?; *Zsolt Bikádi, Ferenc Zsila, József Deli, Miklós Simonyi*: Self-assemblies of capsanthin derivatives; *Tamás Lóránd, Erzsébet Ósz, Gyula Kispál, Gergely Nagy, Edgar Weckert, Daniel Luebbert, Alke Meents, Béla Kocsis and László Prókai*: Diastereoselective reduction of biologically active Mannich ketones.

■ *Szabó Zoltán* PhD-hallgató előadást tartott a PhD-hallgatók IV. Nemzetközi Konferenciáján (Miskolc, 2003. augusztus 11-17.) Determination of anhydrolutein (Deoxilutein) isomers

from sorrel extract by using high performance liquid chromatography coupled with both array and mass detection címmel.

■ *Márk László* tanársegéd részt vett a UK Archaeological Science konferencián (Oxford, 2003. április 2-5.). A bemutatott poszter címe: *L. Márk*: A new technique for the ABO blood group typing on paleoanthropological remains.

A Bőr- Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinikáról

■ 2003. november 13-15-ig *dr. Farkas Beatrix* a Genfben rendezett „FFS Expert Board Meeting”-en vett részt, ahol a mikológiai terápiában jelentős változásokat hozó új készítmények kutatási eredményeinek értékeléséről, illetve a jövőben bevezetésre kerülő új antimikotikumokról volt szó.

■ 2003. december 7. és 10. között került megrendezésre Kínában a „The 3rd World Congress of International Academy of Cosmetic Dermatology (Beijing, China)”, melyen *dr. Farkas Beatrix* meghívott előadóként vett részt *B. Farkas, Gy. Rablóczy, S. Bernáth, K. Tory, P. Literati-Nagy*: Novel sunscreen for preventing development of skin carcinoma című referátummal. Tudományos együttműködési kapcsolatokról tárgyalt, új tesztek kidolgozásáról a fényvédőkkel és bőrérzékenységgel kapcsolatban.

■ A Magyar Dermatológiai Társulat Nagygyűlésén, Budapesten (2003. december 11-13.) az alábbi előadások és betegbemutatók hangzottak el klinikánkról: *Csete Béla, Farkas Beatrix*: Paraneoplasias dermatosisok (összefoglaló előadás); *Pap Orsolya, Szepes Éva, Zombai Erzsébet, Farkas Beatrix*: Lichen planus bullosus et hypertrophicus; *Svajda Bernadett, Szepes Éva, Zombai Erzsébet, Farkas Beatrix*: Herpes gestationis; *Kovács András, Péter Iván, Zombai Erzsébet, Pytel Ákos, Farkas Beatrix*: Zoon balanitis; *Lengyel Zsuzsanna, Bakonyi József, Dóczi Tamás, Hideghéthy Katalin, Zombai Erzsébet, Farkas Beatrix*: Fejtetőre lokalizált angiosarcoma kombinált kezelése.

A Családorvostani Intézet és III. sz. Belklinikáról

■ 2003. szeptember 12. és 14. között Szigetváron került megrendezésre a Baranya Megyei Háziorvosok XIV. Fóruma, amelyen intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Sugár Zoltán, Stéger Miklós*: Táplálkozási szokások és egészségi állapot összefüggéseinek vizsgálata falusi lakosság körében; *Schizler Il-*

dikó, Végh Mária: Háziápolás a gyakorlatban; *Szabó Emőke, Végh Mária:* Thyreoiditis a családorvos gyakorlatában; *Sparas Ákos, Rinfel József:* A statin-kezelés „veszélyei” rhabdomyolysises beteg esetének kapcsán; *Bán Ildikó és mtsai:* Az alapellátás feladatai és lehetőségei az emlőrák szűrésében; *Heim Szilvia:* A korai diagnózis jelentősége a mozgásszervi betegségek prevenciójában SPA-ban szenvedő betegem kálváriájának bemutatásán keresztül; *Nagy Lajos:* A belgyógyászat szerepe a családorvoslásban: nemzetközi kitekintés és pécsi gyakorlat.

■ 2003. október 24. és 26. között Siófokon került megrendezésre a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesületének (MÁOTE) XI. Vándorgyűlése, amelyen a következő előadásokkal vettünk részt: *Róthy-Grüber Péter, Végh Mária, Rozsos István:* A diabetes mellitus miatt alsóvégtag-amputált betegek ellátása és gondozása; *Bán Ildikó, Szalai Gábor, Kálmán Endre, Debreczeni László:* Az alapellátás feladatai és lehetőségei az emlőrák-szűrésben; *Bíró Ferenc:* Önvénymásmérés, mint a hypertoniás betegek gondozásának hasznos módszere; *Nagy Zoltán:* Hypertoniával társult benignus prostata hyperplasia korszerű gyógyszeres terápiája; *Schizler Ildikó, Végh Mária:* Háziápolás a gyakorlatban; *Sugár Zoltán, Stéger Miklós:* Táplálkozási szokások és egészségi állapot összefüggéseinek vizsgálata falusi lakosság körében; *Szabó Emőke, Végh Mária:* Thyreoiditis a családorvos gyakorlatában; *Sparas Ákos, Rinfel József:* A statin-kezelés „veszélyei” rhabdomyolysises beteg esetének kapcsán; *Trompos Katalin, Dormán Hajnalka, Stéger Miklós:* Mentális és addictológiai betegségek kezelése: új kihívás az alapellátásban a XXI. sz. elején; *Varga Bernadett, Dormán Hajnalka:* Szorongás, egészségmagatartás és megküzdési stratégiák összefüggéseinek elemzése pécsi középiskolások körében.

■ A Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) koordinálásával lezárult „A DONA injekció és por hatékonysága, tolerálhatósága térd és/vagy csípőízületi arthrosisban” elnevezésű multicentrikus, nyílt követéses vizsgálat 34 háziorvos részvételével. A záró értékelésre 2003. november 10-én, Villánykövesden került sor.

■ 2003. november 26-27-ig tizenkét rezidens kolléga tett sikeres, az önálló családorvosi munkát biztosító képesítő vizsgát intézetünkben. Ezt követően találkozóra került sor az öt éve végzett kollégák és a jelenlegi rezidensek részvételével, ahol tájékoztatást kaptak a frissen végzettek a praxisvásárlás és működtetés lehetőségeiről, módszereiről, majd egy kellemes fogadás keretében lehetőségük nyílt a tapasztalatok, élmények megosztására.

■ 2003. november 28-29-ig került megrendezésre a XII. Pécsi Családorvos Mentortalálko-

zó. A program első alkalommal kihelyezett helyszínen, a Szombathely melletti Vépen került megrendezésre. A találkozón kb. 80 családorvos oktató vett részt. A program keretében sor került egy burgenlandi szakmai látogatásra is.

■ 2003. december 22-én a Családorvostani Intézet előadójában megható ünnepség keretében köszöntöttük intézetünk tudományos munkatársát, *dr. Blasszauer Bélát* 70. születésnapja alkalmából. Az ünnepségen részt vett *dr. Lénárd László*, a PTE rektora, aki köszöntő szavaival méltatta az ünnepelt több évtizedes egyetemi munkásságát az orvosi etika területén. Szeretettel köszöntötte az ünnepelt intézetünk vezetője, *dr. Nagy Lajos* és több korábbi munkatárs és tanítvány is. Blasszauer tanár úr meghatódva, de ugyanakkor a rá jellemző örök humorral köszönte meg a szép ünnepséget. Kívánunk neki intézetünk valamennyi dolgozója nevében további jó egészséget és jó munkát.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ A Magyar Klinikai Farmakológusok V. Kongresszusa és az MFT Immunfarmakológiai szekció ülése (2003. december 11-13.) keretében bemutatott poszterek: *Varga A., Bölskei K., Disztl C., Sándor Z., Almási R., Pethő G., Czéh G., Riedl Zs., Hajos G., Szolcsányi J.:* Az N-oleoyldopamin szerepe a TRPV1 capsaicin receptor aktiválásában és deszenzibilizálásában; *Sándor Z., Horváth P., Varga A., Szolcsányi J.:* Patkány TRPV1 receptort termelő stabil sejtvonal előállítás; *Szabó Á., Czirják L., Helyes Zs., Pintér E., László T., Sándor K., Bite A., Börzsei R., Bánvölgyi Á., Szolcsányi J.:* A kapszaicin receptor (VR1/TRPV1) szerepe krónikus ízületi gyulladásos és szkleroderma egérmockokban; *Bánvölgyi Á., Pozsgai G., Pálincás L., Szabó Á., Helyes Zs., Berki T., Szolcsányi J., Pintér E.:* A szenzoros neuropeptidok hatásának vizsgálata az oxazolonnal kiváltott késői típusú hiperszenzitív reakcióban egéren.

■ A British Pharmacological Society Winter Meeting, London (2003. december 16-18.) rendezvényén a következő előadás hangzott el: *E. Pintér, Á. Bánvölgyi, Zs. Helyes, A. Grant, J. Szolcsányi and S. D. Brain:* Neuropeptide modulation of oxazolone-induced delayed-type hypersensitivity reaction in mouse ear.

■ A Joint symposium of the European Neuropeptide Club and the British Pharmacological Society on Vanilloid Receptors, London (2003. december 16-18.) rendezvényen. *Helyes Zsuzsanna* meghívott előadást tartott „Functional roles of VR1/TRPV1 receptors in the inflammatory and nociceptive pathways” címmel. Ezen a konferencián *Szolcsányi János* professzor üléselnök volt.

A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ A Német Fül-Orr-Gégeorvosok Társasága Microchirurgiai Operációs Kurzust szervezett Magdeburgban, 2004. január 29. és 31. között, szakorvosok részére. A rendezvényre *dr. Pytel József* professzor, klinikánk igazgatója felkérést kapott előadás tartására és műtéti demonstrációra.

■ Klinikánkon került sor a XII. Fülészeti Microchirurgiai kurzusra 2004. január 14. és 17. között. A kurzust *dr. Bauer Miklós* eme-ritus professor vezette. Az előadásokat, a műtéti demonstrációkat, a sziklacsont-gyakorlatokat klinikánk orvosai és külföldi egyetemi tanárok tartották.

■ *Dr. Ráth Gábor* klinikai tanársegéd meghívást kapott Angliából, hogy a Gloucestershire-i Royal Hospital ENT Departmentben mint Trust Grade Doctor 2004 februárjától klinikai munkát végezzen.

■ A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika jótékonyági bált rendez 2004. február 14-én Pécsen, a Belvárosi Étteremben. A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség.

■ 2003. december 22-én klinikánkon *dr. Pytel József* professzor végezte az első kiskorú, két-éves gyermeknél a sikeres cochlearis implantációt. A műtét célja a teljesen süket gyermek hallásának elősegítése. Ilyen típusú műtétet eddig csak felnőtteknél végeztek. A jövőben lehetőség adódik arra, hogy az objektív hallásvizsgálattal kiszűrt süket gyermekek hallását cochlearis implantációval habitálják az OEP által biztosított kereteken belül.

A Gyermekklinikáról

■ *Dr. Soltész Gyula* egyetemi tanár meghívott előadóként Children are different címmel tartott előadást az Osztrák Diabetes Társaság grazi kongresszusán (2003. november 29.) és posztgraduális kurzust vezetett a Vienna School of Clinical Research rendezvényén (Bécs, 2003. december 1.).

A Humán Anatómiai Intézetből

■ *Dr. Kovács Magdolna* 2003. november 21-én megvédte „Luteinizáló hormon- és növekedési hormon-releasing hormon analógok kifejlesztése és hatásvizsgálata” című MTA doktori disszertációját.

A Közegészségtani Intézetből

■ A Magyar Molekuláris és Prediktív Epidemiológiai Társaság I. Kongresszusán, Pécsen (2003. november 28-29.) az alábbi előadások

hangzottak el intézetünkben: *Ember I.*: A molekuláris és prediktív epidemiológia alapjai; *Kiss I.*: Az egyéni érzékenység mar-kerei a molekuláris epidemiológiában; *Béres J.*: Hazai oláh cigányokban végzett molekuláris genetikai-epidemiológiai vizsgálatok tapasztalatai és ennek kiterjesztése beás cigányokra; *Varga Cs.*: A genotoxikológiai módszerek alkalmazása a molekuláris epidemiológiában; *Sándor J., Nádas E.*: Onkogének és szupresszor gének közötti interakció szerepe az emlőrák patogenezisében; *G. Nowrasteh, Zs. Faluhelyi, A. Csejtes, A. Kvarda, L. Bujdosó, I. Ember, and I. Arany*: All-trans retinoic acid (ATRA) suppresses growth of cervical carcinoma cells in a dose-dependent manner; *Tibold A.*: A szilikózis és a p53 allépolimorfizmus kölcsönhatásának vizsgálata tüdőrákokban. A következő poszterek kerültek bemutatásra: *Tibold A., Bozak J., Perjés P., Ember I.*: Effect on CSUH156 onco- and suppressor action in vivo; *Faluhelyi Zs., Varga Cs., Gyöngyi Z., Ember I.*: A perifériás vérből nyerhető molekuláris epidemiológiai biomarkerek; *Nyáradi Z., Olasz L., Németh Á.*: Fej-nyaki daganatok molekuláris epidemiológiája; *Nádas E.*: Az emlődaganatok molekuláris epidemiológiája; *Varjas T.*: Növényi eredetű kemopreventív anyagok hatása a karcinogenezisre; *Németh K.*: A colorectalis daganatok molekuláris epidemiológiája; *Mészáros A.*: Molekuláris biológiai módszerek alkalmazása az epidemiológiában; *Nowrasteh*

G.: Carcinogenic effects of environmental compounds-pyrrolizidine alkaloids; *Dombi Zs.*: A bőrdaganatok molekuláris epidemiológiája; *Lubik Á.*: A prosztatadaganatok molekuláris epidemiológiája; *Tóth T.*: A molekuláris epidemiológia oktatása a graduális és a posztgraduális orvosképzésben; *Bartakovics M.*: A gyomortumorok molekuláris epidemiológiája; *Fehér K.*: A tüdődaganatok molekuláris epidemiológiája; *Király R.*: A medulláris pajzsmirigydaganatok molekuláris epidemiológiája; *Lévai E.*: A vesedaganatok molekuláris epidemiológiája; *Lukács P.*: A hepatocelluláris carcinoma molekuláris epidemiológiája; *Kékes N.*: Az allergiás betegségek molekuláris epidemiológiája; *Ivánfi J.*: A leukémiák molekuláris epidemiológiája; *Simek Á.*: Daganatos betegségek a gyakorló családorvos szemszögéből; *Lukács I.*: Fertőző betegségek molekuláris epidemiológiája.

A Radiológiai Klinikáról

- 2003. november 12-15-ig Szegeden rendezett Magyar Onkológiai Társaság XXV. Kongresszusán *dr. Csere Péter* „Rektális mellékhatások prosztatabesugárzást követően” című poszterrel volt résztvevő.
- December 1. és 5. között Chicagóban járt *dr. Imre Mariann*, az Észak-Amerikai Radiológus Társaság Kongresszusán.
- December 6-án, a pécsi Gyerekklinika Ra-

diológiai Osztályának rendezésében kreditpontos továbbképzés és kerekasztalbeszélgetés volt „A gyerekradiológia jelene és jövője” címmel, melyen klinikánkról *dr. Boros Szilvia*, *dr. Zólyomi Annamária*, *dr. Bálint Mária*, *dr. Németh Kinga* és *dr. Hernádi Gabriella* volt jelen.

- December 16-án, a Magyar Radiológus Társaság Senior Klubjának ülésén Budapesten *dr. Battyáni István* és *dr. Horváth László* professzor vett részt.

A Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról

- 2003. november 29-én Budapesten tartották meg a Magyar Artroszkópos Társaság 2003. évi vándorgyűlését. Ezen *Vámhidy László* tartott előadást „Stryker-féle keresztzalag szettel szerzett kezdeti tapasztalataink” címmel.
- 2003. december 8-tól 12-ig Davosban rendezték meg az AO haladó kurzusát, melynek témája a törések műtéti kezelése volt. A legújabb műszerek és műtéti eljárások bemutatására, illetve azok begyakorlására került sor. Klinikánkról *Naumov István* adjunktus vett részt a tanfolyamon.
- Ugyancsak Davosban 2003. december 15. és 19. között Speciális Kézsebészeti Kurzust rendezett az AO. Itt szintén a legfrissebb fejlesztésű kézsebészeti műszereket és implantátumokat mutatták be. Klinikánkat *Nyárady József* professzor képviselte a rendezvényen.

Képek a Jakabhegyi Fotóklub kiállításáról

